

తదిది సముద్ర ప్రకటింపబడును

30797

Vol. 7.

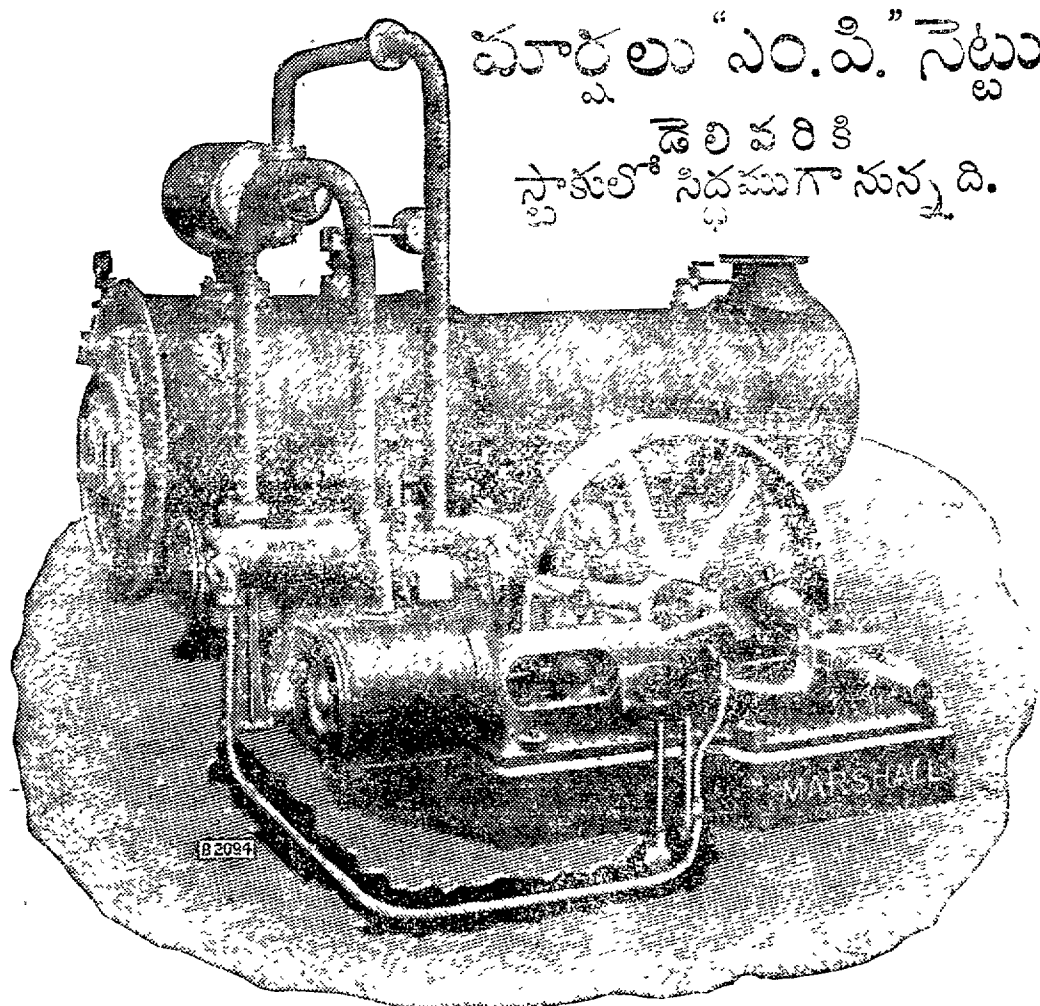
చెన్నవట్టణము 1920 వ సం॥రం డిసంబరు నెల 2 తేది గురువారము

No. 202

చెన్నవట్టణము

రాష్ట్రవాసుల సంస్కృత శాస్త్రీక మాసపత్రిక

నంచిత 202

మార్షలు "ఎం.వి." నెట్టు

డెలివరీకి
స్టాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

అమృతంజన

రసాయనము, అమృతంజనం, ఇది ఒక ప్రత్యేకమైన ఔషధం, ఇది మన ఆరోగ్యానికి చాలా ప్రయోజనం చేకూర్చుతుంది. ఇది మన శరీరానికి శక్తినిచ్చి, మన ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరుస్తుంది. ఇది మన ఆరోగ్యానికి చాలా ప్రయోజనం చేకూర్చుతుంది.

మోహినితైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

తామరతైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0

వండ్లపాడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0

అమృతంజనం డిపో,

బాంబాయి - మదరాసు.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైవింగు మొదలగువాటిలో పయిన ఉండునది మార్షలు "ఎం. వి." పూర్తి నెట్టు యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు దరఖాస్తు లంపుకొన వలెను.

మార్షలు సన్యు & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బాన్ చెన్: బెజవాడా, తంజావూరు.

నెం. 9, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

మణిఆయిల్

అమృతంజనం తైలము (బెటికెయిల్) ఉపయోగము

దేహమునకు చిరుజడనమును పుట్టింపి బలహీనమైన భాగములకు బలమునిచ్చును. దేహము, కేయి, కాలు, కండ్లు, పీటికి గలగు మంటల శుభ్రముచేసి మెడనును చల్లజేయును. మూలశరీరములోని దుర్వాసమును తొల్యును ఈ మూసే దుర్బుటచే కరగను. నెత్తికి చురుముటచే శంకుకలు రావలయుండుటయే గాక మృత్యువును నిర్మి వన్న కలిగించును.

వైద్యశాస్త్ర మణికంకర్ గోవిందజీ, అశోకనిగ్రహ పోషకాలయం, 267, బ్రాడ్వే, మదరాసు

నోటీసు

పాను 1-కి 0-8-0 ఎనిమిది అణాలు పెట్టినను కాగితములు దొరకకున్నవి. ఇంకను ధరలు మెచ్చునకుటకు సూచనలు గలవు. ఆ కారణమున దీర్ఘవ్యాసములను కత్రికయందు బ్రకటింపబాలము. ప్రచురణమును గోరెడివారు సంక్షేపముగ నొకవైపున వ్రాసి పంపబ్రార్థితులు. లేఖలను వ్యక్తుల నామములు లేకను "సంపాదకుడు" ఆంధ్రపత్రిక యని వ్రాయవలయును.- ఆం. సం.

టి. సి. యన్. 710

పరిమళానంద సస్యము.

కొ 1 కి 1-కి 0-4-0 డి. సి. ఛార్జ్ 0-4-0
12 డబ్బీలకు 2-8-0 " " 0-9-0

మేలైన మృదాను సాదాపస్యము.

కొ 1 కి 1-కి (24 కు) 0-14-0, డి. సి. ఛార్జ్ 0-6-0
కొ 1 కి 1-కి (120 కు) 2-8-0, డి. సి. ఛార్జ్ 1-2-0

టి. సి. నాగలింగప్ప అండు కంపెనీ, 4 కింగ్స్ కవి, పాల్వంచుకోట్ పోస్టు, మదరాసు.

అమృతంజనం డిపోవారి పోషకాలయమునందు అమృతంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము, దంతదోర్లము మొదలగు ముఖ్యమైనవారే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు తేలికగాను తిప్పించి చూడవచ్చును. తేలికగాను వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

రాజప్రతినిధిగారు విశ్వనీరసంస్థాపనమున కేగినపుడు రాజరాజావారు విందుచేసిరి. ఆ విందునందప్పుడును రాజధిగా లొకవీరసంగమును గానింపిరి. విశ్వనీరసంస్థాపన అతిథిసంసేవము జగద్విదితము. నిరంతరము సత్పుత్రులవచ్చుచునే యుండును. నిత్యముంగళనము వచ్చుతరలనట్లునవరతము విందులపై నిండును జరుగు యుండును. తిషగ తిషగ గారెంతవేడుగునను లోకోక్తి సంస్థాపనమువారి అతిథులపట్ల సార్వత్రికమునున్నది. రాజరాజావారు సమస్తము నా అధ్యాపిని గౌరవించి మాత్రానిమును గౌరవము చూపుటించిరి. మహారాజావారు తమ మహ్యుల కాహ్వానించిరి. ఇదివరకొకసారి శ్రీనివాసానిగారి అధికార రీతిగా వచ్చుట నిదియే ప్రారంభము. తమకు తోయింపుదు సాధారణముగ నేను నిలవనలెను నీసారి యిచ్చుట తీరకాలము నింతవలనతిని. కాదకొలుసునండి యిచ్చుట సితనీయము యిచ్చినయిచ్చకాలముండెను. ఇచ్చుట కాలము కరువకనుక తమ స్పృహ గాన నేనిచ్చుట వచ్చి వారముకొని లైసెన్సినవారముగా నున్నది. రేపు నేను నెలపు పుచ్చుకొనుటచేత నాకు విచారకరము యైనను మరల కొంతకాలము పరిశరప్రాంతముల సంపదించుటచే యుండుటచేత కాంతిర తీవరి. 1917 లోని శీతకాలమున నేను వచ్చినపుడు జరిగిన సంగతులు నాకప్పుడు స్మరణకు వచ్చుచి ఈ మూడువత్సరములలోను మహారాజావారు ముఖ్యమంత్రియములు చాల జరిగినది. అప్పుడు యొద్దకునుగా నుండును. విజయము కలుగుచున్నప్పుడు కలిగియుండినను అందులకు చాల ప్రాణనష్టములైన గతములు నుండుననుచు నాచుగా నుండెను. నేను ఎందరో వీరకవ్యము నెరిగి, విజయము తమకు జేయుట తొందరము తీవరిగాని నేరములములు ప్రామాణ్యత ప్రబలమైనది. ఇది నేను రీతియైనను ముఖ్యమంత్రియందు యొద్దమున కింపుకమును తీసి వినినాపు. ఇట్టి ఆంధ్రోకన నమయమున మహారాజావారు సంస్థాపనాధికారి భర్తమును మానవభర్తమునునూడ క్షాణుగ నిర్వర్తించిరి. యాదారంభమున మహారాజావారు జ్యోతిరంజనమునకుగాను సర్వస్వమును నదుర్పించెననుచు నాగ్రాహణము వారు పూర్తిగా నిరతమైరి. విశ్వనీరసంస్థాపనమున సర్వవ్యక్తతావమును చూపెను. ఈ సంస్థాపన భావగారమునండి భవసంపదముల మహాయుధులకు భారావానినిగా ప్రవహించెను. నాకు యాభిర్హరంగములందు సర్వముగా భద్రముచేసి వీరభర్తమును నిర్వర్తించిరి. విద్యుటు నాచు హిందూను నిదురరాని సందర్భము తెచ్చుచునాని తనచో మరల రణరంగమున కేగియే యుండును. సంభవత్రమున నులు చేయువారిలో నొకరినిగా మహారాజావారిని గామును నియమించి మహారాజావారిపట్ల తమదేవులమును తెల్పింపిరి. రాజావారు తమయగ నా కాలమున నుండుననుచు వచ్చినను సంస్థాపనమును యొద్దమున చాలగా వ్యయనకునకునీ విచ్చినను సంస్థాపనమును మంత్రమును యొద్దోగమును సన్నిహితులుగా వచ్చిరి. ఈ సభయందు యొద్దోగమును గూర్చి మహారాజు చెప్పిన ప్రశంసయునదికోరొక కించమైనతేదు. నులు క్రిందిసామర్థ్యములు. ప్రహించుట యందును క్రిందివిశ్వాసములు జరుగుట యందునునూడ మహారాజు విద్యుటులనీ నీరసమునివితమైనది. కాంతి నెలకొననిదివీలకరము యొకేమనకుక గత మూడువత్సరము సంస్థాపనాధిపతి కాల ప్రయత్నముల గానింపిరి. సభివృద్ధులు ప్రత్యక్షగోచరములుగా కానిండునెను. కాంతివినయమున మహారాజావారు కర్మంతర్యక్షకులవనింపుచునుండుననుచు నేనునూడ వీరకోరికచేసి అది నిరవధి నేపుదును చెప్పగలుగుచున్నాను. మహారాజావారు ప్రామాణ్యత సన్నిహితులుగా గానించిరు విషయము నేరత ప్రశంసలు వారికి నివితములునను సంస్థాపనముల ముఖ్యమంత్రిగలదు. నేనుచే నదినుండి కాలవనమున సంపాదనములకు మహారాజు తెలుపుక మహాపురుషాగీరభంగివచ్చిన శీరగధని భారతములంద

[illegible]

యందును. విగ్రహ సంస్థానాభివృద్ధిచాలవరకు నామరూపగు
ణమూరు మహారాజాబాదినై నాధారవడి యుండగలదు. మహా
రాజావాద యువరాజుగారి వద్దను నిద్యను స్వేచ్ఛియింపుము
స్వయముగా కరిపాలనా కళాప్రసిద్ధుల గానించుచున్నందు
లను సంస్థానవాసుల అంగణకు కృతజ్ఞులు. మహార మహారాజా
బాదికి లభించిన యాట్టి సువాదనాకే మందరిని లభించదు.
మహార మహారాజావాద యొక్కరయింకొలై సింహాసనము
నర్పించి ఆయురారోగ్య సంపత్తులై ప్రజాహితే కరులై
కరిపాలింతుమగాక ఈసంస్థానమునకు వచ్చుభావికాలపు రా
జుకవినదులకు అభివృద్ధిమలందును మృగయా భేదమందును
ఎట్టిలాటు నెన్నుకును కలుగదు. ఇవట్టివివాదైకండి తచ్చు
నాయువు ఆరోగ్యకరము ఇవకు ప్రజలకును ప్రభువునకును సం
పూర్ణమైతి అభ్యుత్పదించును. గాన సంసామయొక్క
యో మహారాజా వారియొక్కయో యోగలాభములను మన
మందరము కోరెదమని ప్రభువు గారు నడిచిరి.

నాగపురమునందు జరుగగల జేకేయజ్ఞమునకు ఏర్పాటు
లను చూపుటకై వి. జె. వతులుగారు నాగపురము తెల్లకొండ
కానవనధుల ఎన్నికలను గురించి తమ అభిప్రాయములను తెలి
యజేయుచు నాగపురమునందు వీధిక్రంది ఉపన్యాస మిచ్చిరి.
బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికల
విషయమై ఈక్రంది విషయములను వివరించుచు
ప్రకటనము గావించిరి (1) వోట్లు ఇచ్చు కలయికను ని
త్రపు శ్వో ద్వో గుణుల వోట్ల బలవంతపెట్టి
రను జాత్ర నిజము కాదు. (2) ఏజేకేయనుగును వోట్ల అం
దను ఎన్నికలందు నాలుగు కౌనురు (3) ప్రజాశుభ ప్రభుత్వ
ములలో ప్రజల తత్వప్రతిభలను కానవనధులకు ఎన్నుకొన
దను, అం ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. మొదటివిషయమును
గురించి అలోచించగల యీ రెండుమూ గురిజ్ఞులలోనే ప్రభు
త్వమువారి నియమమును ఎట్లును పెట్టగలిగిరో తెలియ
కున్నది. ఇదేవిషయమై ఇట్టి అభిప్రాయార్థకు అభిప్రాయజేసిన
జారిన ఏల దంకించరాదు. ఇంక రెండవవిషయము గురించి
అలోచించెదము. ఏజేకేయ దైనను మూటికి 10 కుండి వోట్
య్యముత్రమే ఎన్నికలందు నాలుగు కౌనురు సహజమా?
కొన్నినియోజకత్వములందు ఒక్కడుమాడ వోట్లు ఇచ్చి
కుండిటు అట్టి జేకేయలందు సహజమా? మూటిలో 90 గురికి
ఎన్నికలవిషయమై తెలియదని జాడించుట యుక్తము గాదు.
సహజునివారి బోధ్యమును లేయెదల ఎన్నికలు
ఇంత నిత్ర తానాకముగా నుండవని యాధిక
చెప్పవచ్చును. మారత కానవనధాన కృత్యము ప్రజల
ప్రతినిధుల నిరూపింపదుటకై ప్రభుత్వమువారి కేవలముగడను
వచ్చిరి. ఈ సభ్యులు ప్రజాప్రతినిధులు కాదు. ఎన్నిటికిని కా
బాలకు. ప్రజలు స్వరాజ్యముకొనుచు కానవనధులను, సంస్కర
ణములను బహిష్కరించిరి. వోట్ల అనేకసభలను సమావేశ
పరచి ప్రతినిధుల రాజీనామాలు కోరుచు లిర్యాపములను
గావించవలయును. ప్రతిజాన్త్రీయమునును బిల్లానును ఇట్టి
సభలనేకము జనతనలెను. అధిక సంఖ్యాకులగు వోట్ల కౌరిన
వో అత్యగారవముగల కానవనధ సభ్యులు రిప్పక రాజీ
నామా ఇచ్చెదను."

మా పద్ధతానికి సంఘ సభలకు తాళబడిన వునుపులు, తెరలు, రేఖలు వుండవలసిగా శక్తి ప్రసార పీఠిక, రూపము (మాఖియం వుండవలసిగాను) నిర్ణయములు, చీరలు, ఇంకా ఇతర విధమైన ఆభరణములును విశ్రాంతి కాలమున-రానుకలకు ఇవ్వవలెను

వివరముల కొరవారు అర్ధశాస్త్రపు పంపిన,
కీటాగు పంపబడును.

శ్రీ. నాదముని అండ్ సన్స్.
నెం. 164, చై నాబజారు, ముదాన్.

నవాయనిరాకరణము

శ్రీ శ్రీ మాలానా మహమ్మదులు ఖాసింగారు.

మాలానా మహమ్మదులు మానసగారు యీ 80వ తేదీ ఉదయము దిల్లీలోని దాక్షిణ్య అసానీగారిగృహమునందు మరణించిరి. ఈతడు ముక్తసద్దు మహమ్మదీయ మతగురువు. రాజకీయములందు ఆయనకుగల అభిప్రాయములనుబట్టి యాద్య నమాయనందు ఆయనను ముల్తాలో నిర్బంధావాసమునందుంచిరి. వీరు హిందూజాతీయమునకువ్యతిరేకములు అతిభయభవనా మృదీయ జాతీయవిశ్వవిద్యాలయ ప్రారంభనమాయనందును వీర్ముఖ దిల్లీలో జరిగిన ఉత్సాహసభయందును అధ్యక్షతను వహించిరి. తట్టణములోని మహమ్మదీయులందరు వీరి మరణ వార్తకు చాల విచారముచుండిరి. హిందువులు కూడ వారి విచారమును పాల్గొనిరి. వీరి గౌరవార్థము నెండున్నెలు పావు కళాకాలములకు పాఠశాలలు మూయబడినవి.

80వ తేదీ సాయంత్రము వీరి కృతానంతరము మును జరిగిరి. యిదిగంత మిరటముగా వచ్చెను. నగరము కంట్రీమెంటు స్టేషనులలో ప్రార్థనలు చేసిరి. రాష్ట్రీయభిలాషకు సంఘాధ్యక్ష, కార్యదర్శకుల మయిల్లారు మహమ్మదులకు సత్కరణములు చాలయిరి. స్టేషనులకు వచ్చిరి. 5వ తేదీ అనంతరము వారు సంతాపనూచకముగా మరణము జరుగవలెనని సంఘమువారు నూనించిరి. వీరు 1వ తేదీ దిల్లీ నగరమున సంతాపనూచకముగా మరణము జరిగిరి. ఒకటి రెండు తక్కు దుఃఖము లన్నియును మూయబడినవి.

అభిభురువిశ్వ విద్యాలయ చట్టము.

డికంబరు 1వ తేదీనండి ఈ చట్ట మునుబోసిరి కచ్చిరి. అభిభురులోని కళాకాల విశ్వవిద్యాలయముగా నంగీకరించబడినది. మహమ్మదావాది కాలాగారి నైపుణ్యముల గా నియోజించబడిరి.

మూలన పూనాకళాకాల.

ప్రభుత్వ విరాళమున విశ్వవిద్యాలయ సంబంధమున వదలబడినది కొందరుచేసిన మూలనము కళాకాల మహి అకసంఘమువారు రగు కిక్కున ప్రసారకమంతరి యాకట్టికసభ్యుల సంఘమువారు వాగుగా నాలోపించిరి. అట్లు చేయుటకును కళాకాల రెట్టిభాగమున కలగవని వారు నిశ్చయించిరి. ఇద్దరు కళాకాలసభ్యులు మాత్రమే భిన్నాభిప్రాయాలై కళాకాలమున కరిగిరి. తర్జిమా రచయన వెనుకటికసభ్యుల మిదనే కళాకాలముననుకరి కిక్కురు. ఈ కళాకాల యువ యోగము ప్రజల మనుటకు వారు సర్వకర్తవ్య వినియోగించెదరని సంఘాధ్యక్షుడు ముఖముగారు తీర్మానము చేసిరి.

అలహాబాదులో గంధిగారి యువన్యాసము

నగర విద్యార్థులు చాలమందికచ్చిరి. దొరతనమువారి పోషణకు క్రిందగాని వశించు క్రిందగాని యన్న విద్యాలయలలో యింతకు చదువు సాగించుట ఆయోమయవాద్య కృంభములను మరల వినియోగముచేయుటయే యగునని వీరిని నూర్చి అనుమానమును సంకయము వాఖించుచున్నను సంకయము పూర్తిగా తొలగివరకు విద్యార్థులెవ్వరను విద్యాలయలను విదలనూచకము గంధిగారు నడిచిరి. సహాయ నిరాకరణము నందు చాల ప్రాముఖ్యత గలదు. నైతికవిశాసమున కవి ముఖ్యవిద్యము ప్రస్తుతము ముఖ్యముగా కావలసినది. ప్రభుత్వోద్యోగులుగాని ప్రజానాయకులు కార్యదీక్షగాని నిరాకరణము గాదు. ప్రభుత్వసహాయము నపేక్షించువంత జాతీయవిశ్వవిద్యాలయముల నేర్పడుటకు ముఖ్యమునగు విద్యార్థులు పాఠశాలలను కళాకాలములను వదిలి విద్యుట నైత్యులగునది తట్టముల విలువ నవసమాప్తి యగును. కాని జాతీయవిద్యాలయములు నిర్దుటగునరకును విద్యార్థులెవ్వరు చదువుచున్న విద్యాలయలను వదిల వగదని ప్రాధేనము స్థాపి జరగనగును నడిచిరి. పాఠశాలలను కళాకాలలను వదిలినవారను వదిలదలచినవారను చేరుతెల్ల దని గంధిగారు నుడువగా నుడువ 50 మంది మాత్రమే చేరుట కెత్తిరి. రెండవతేదీన తిలక్ విద్యాలయ మను పేరున నికాజాతీయ పాఠశాల అలహాబాదులో నేర్పడుచును నని సభలో ప్రకటించిరి. అలహాబాదులో 18-14 ఉన్నతపాఠశాలలను కళాకాలలను గలవు. అట్టివో గంధిగారి యుద్యమము పూర్తిగా విఫలమైనదనియే చెప్పవచ్చును. ఈ యుద్యమము స్వనికాశ కరమని తీదరవత్రిక వ్రాసినది.

వారణాశి విశ్వవిద్యాలయ పాలకసంఘ సమావేశము.

80వ తేదీ సాయంత్రమున కాశీరేణిజాతీయం దా నగర జరిగినది ప్రాధాన్యము గావించుట నిందియమహిరాజా వారు రాజావలంబించున నైపుణ్యములను కండిత మదక తానూన ములవాద్య గారధ్యక్షత వహించిరి. విశ్వవిద్యాలయ భిక్షుద్ధిని ములవాద్యగాన వివరించి ఆయాకాలలలో జరిగిన అభివృద్ధిని త్వరలోకనులు పూర్తియగుననిరి. ఈనగరమున అభివృద్ధిని విరాళములనుగూర్చి సంకసముతో ముచ్చటించిరి. దాతులకు కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. కళాకాలవిద్యార్థి గృహము నకును చాలకల నైద్యకాలమున, నైద్యకళాకాలమున యితర ప్రతిష్ఠావలకును అభివృద్ధిని విరాళములను వివరించిరి. బొంబాయిరాష్ట్రమువారు గత వత్సరమున 32 లక్షలు వాగ్దాము చేసిరి. ఆ యుద్ధమున 10 లక్షల తిదివరకే విశ్వవిద్యాలయభోజనమున చేరెనని విమలవాద్యగాన నడిచిరి. నగరము 11 వ తేదీన జరుగును. గంధిగారు కాశీనగరమున నుక న్యునియటకును విశ్వవిద్యాలయమున కేమంతమునకు కలగలేదు. విద్యార్థులెవ్వరు 1 వ తేదీ నడి మూసేయలేదు. మూసేయదలచినవారు కొందరుచేసినను యుద్ధము 1600 మంది మూసేయదలచినవారు 100 మంది మాత్రమే యుందురు. కళాకాలముందలి కవి ముఖముగా జరుగుచున్నది. కండిత మదకమూనాన ములవాద్యగారి హితోపదేశములనున (వినిపాటును యుపాధ్యాయములను నిరాకరణమును పూర్తిగా నిరసించుటకును విద్యార్థులలో సంకయము కలగలేదు. ఇద్దరును దంతులు కాశీనగరమునకు వచ్చి హిందూ విశ్వవిద్యాలయమును విలకించి 1 వ తేదీ మధ్యాహ్నము చుట నుండి వెడలిపోయిరి. 1 వ తేదీన కండిత ములవాద్యగారి అభ్యుత్తరక్రిందజరిగిన విద్యార్థులసభలో ఇద్దరును గారు కనకసింపిరి, ఆర్యవిశ్వాసమును ఆర్యగౌరవమును విద్యార్థులు వృద్ధిపొందించు బాదకలెను. న్యునియమునను న్యుదేశవిషయమున వారు వివిధవృత్తిధములనుండి న్యునియగా నాలోపించుచుండవలెనని ఇద్దరునుగాన నడిచిరి. విశ్వవిద్యాలయము చాలనము సంకృప్తికరము ఆవాసకమునని నడిచిరి.

అలహాబాదు

మహాత్మా గంధి, మోతారి కర్మములు అలహాబాదు నందు నవంబరు 30 వ తేదీ సాయంత్రమున ఒక గొప్పసభ జరిపిరి. ఒక స్త్రీలసభ కూడ జరిగినది కానగరమున జహి ముగించివిషయమై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నది. ఎట్టి అట్టి జరుగలేదు. ఉద్యమమునకు ధనము కావలయు ననియు అందుకొరకే వర్తకులను గావించుచున్నా మని గంధిగారు చెప్పి అందర కత్తికొని ధనసహాయము చేయవలయు నని కోరిరి.

నాయకుల ఏకాంతగోష్ఠి

సి. ఆర్. దాసు, వివికచంద్రపాలు, మహాత్మా గంధి, జనతెరాముగార్లు కలసి ప్రస్తుతపు రాజకీయ పరిస్థితులను గురించి ఆలోచించిరి. కాంగ్రెసునిబంధనల మార్పును గురించియు, జేతీయమహాసభయందు చర్చించవలసిన విషయములను గురించి కూడ ఆలోచించిరి.

నయ్యదు అట్టులు హాఫీజగారి పైని కేసు.

కళా భిక్షాధునసంఘాధ్యక్షుడు తన నయ్యదుఅట్టులు హాఫీజగారిపైన తేదినకేసు నవంబరు 30 వ తేదీన కలకత్తా అమీనము మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణజరిగెను. ముద్దాయి కోర్టునకచ్చెను. ముద్దాయతక్షమున చాలూ గగ్గెనకుమారగుహాగారు వాదించిరి. ముద్దాయిని వామినుమిన వకటి. ఈ నెల 15 వ తేదీన సాదరు నుబిదిజనుల అఫీసరకోర్టులో మరల విచారణ జరుగును.

రానాల్లుపే ప్రభువుగారి విమర్శనము.

నెండు ఆంగ్లమును విందునందర్బమున రానాల్లుపే ప్రభువుగారు సహాయనిరాకరణోద్యమము విషయమై ఇట్లు చెప్పిరి.-సహాయ నిరాకరణవాదులు పేటెంటుమందుల ప్రకటనలకే తమ ఉద్యమఫలములను ప్రకటించుచున్నారు.

“ప్రస్తుతపరిస్థితులు వృద్ధీకరముగా లేవా? అట్టులు సహాయనిరాకరణవాదులమున నేనించుడు” ప్రజలెట్టి వాక్యములకు వెనకపావుచున్నారు. ఈ ఉద్యమమునకు ఒకసంకల్పముతోగ న్యురాజ్యము పొందెదరట! గంధిగారు రసించిన భారతస్వామ్యమును ప్రస్తుతమందు యూనియమును గురించి వివరించబడియున్నది. గంధిగారి న్యురాజ్యమునందు రైలు

ఫోర్టు నెంటు జార్జి గేజెటు

(నవంబరు 30 మంగళవారము)

తల్లివక్రకాళి

ఎల్. టి. హరిస్సుగారు, ఎజిస్సీ భాగములకు, కమిషనర్ అందు ఏజంటుగా నుందురు. డబ్బు, ఎన్. (వోన్) గారు, ఈ మావీజిస్సీకు నలుకలకర్తగను. సి. హెచ్ మ్యూన్సుకుమార్ గారు భాంతు ఏజిస్సీకు నలుకలకర్తగను, ఎల్. సి. జోర్జియో గారు ఘాన్సు ఏజిస్సీకు ఆఫీస్మెంటు కలకర్తగను. డబ్బు, సి. న్యూనమ్ గారు సావరన ఏజిస్సీకు నలుకలకర్తగ నుందురు.

న్యాయకౌళి

చార్లెస్సు ఎడ్వీక్ ఓడ్డెస్సుగారు, మదరాసులో, స్పాన్సరాటెన్, కోర్టునకు ముఖ్యవాద్యము మూర్తిగను ఇ. ఎల్. స్పిన్సర్ గారు ఇత్తునట్లూ పోలీసు నూకరించెందెంటు గను ఇ. హెచ్. హెచ్. లీయన్ గారు నెల్లూట్లూ పోలీసు నూకరించెందెంటుగను నియమించ బడిరి.

అభిభురుము.

ఇత్తునట్లూలో డిప్యూటీ తానాసిల్లాగారును ఉచ్చితి కృష్ణపుగారి రెండవ తరగతి మేజిస్ట్రేటు అభిభురు తెలంగాణదేశ. గుంటూరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటు ప్రెడిరెక్టరు తెలియం, కోట్లరాంధ్ర నగ్గ గార్లు న్యవస్తూరి, ఇంగ్లీషులో వాద్యములను వీరుకొనుట కధికారి మిక్కుటదెను.

తల్లివక్ర కర్మకాళి

లెజిషావ నెల్లూనకు, ఆఫీస్మెంటు ఇంజనీరుగా నున్న ఎల్. ఎన్. నత్తుమి అయ్యగారు తిరిగి కృష్ణాలోపు భాగమునకు జరిగి కావడిరి.

నైద్యకాళి

కోరాట్లజీ నలుకైయిం నైద్యకాలలో సివిల్ అసిస్టెంటు నర్సుగానున్న జి. రామయ్యగారు, అక్కడి కచ్చుట కోడనే, అనంతపురము జిల్లాబోర్డువారి ఆధీనములో నుండును.

వివిధకాళి

ఇ. ఎమ్. బ్రాధర్సుగారు, గంజాంజిల్లా అటవీకాళిలో జ్యోగిగాను, నైడ్యుడ్వీక్ ఆరువారు సాహెబుగాన కృష్ణా జిల్లా అటవీకాళిలోజ్యోగిగాను జరిగి కావడిరి. సి. కె. రాజు మాజీకర్మ నాయకుగార్లు మదరాసు, తెదరు (రెన్సు యూనియన్ యుపాధ్యక్షత వదలిపోయి వరువబడిన.

కోకో అందు మ్యునిసిపల్ కాళి.

జననగారుగారు రాయదుర్గం తాలూకాబోర్డు నర్సులు గను, జ్యోగుల రామచంద్రరావు, విక్రమి వెంకటరత్నము, మల్లిది నర్తకసారాయణగార్లు, రామచంద్రపురము తాలూకా బోర్డు నర్సులుగను, ఎన్. ఎల్. నరసింహం కంతులుగాన గుంటూరుతాలూకాబోర్డు నర్సులుగను, యేలూరి రంగయ్య గారు లెజిషావతాలూకాబోర్డు నర్సులుగను, ఎల్. వీరభద్రయ్యగారు నర్సపురముతాలూకా బోర్డునర్సులుగను, కాత్తురతింగారెడ్డిగారు, నెల్లూరుతాలూకా ఉపాధ్యక్షులుగను, బాబాయి మహమ్మదు మహమ్మద్, నాగనూరి కోటయ్య ఇద్దరూ కాకతితాలూకా బోర్డు నర్సులుగను, పూనపాటి వెంకటవరరాజుగారు విశాఖపట్టణముజిల్లా బోర్డునర్సులు గను, నియమించబడిరి.

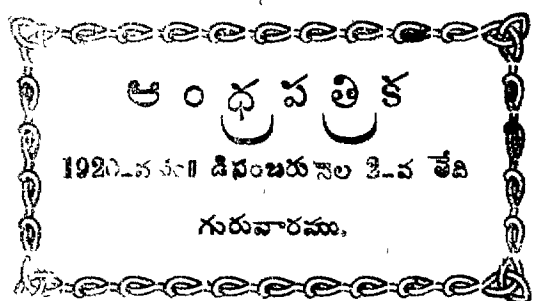
ఏజిస్సీ నెవచ్చుభాగము

1920 వ సంవత్సరము డికంబరు 1 వ తేదీనండి గంజాం విశాఖపట్టణము, గో కా క రి, ఏజిస్సీ నెవచ్చు భాగములు మూలకేయబడును. వాటికి బదులు, ఏజిస్సీ డివిజన్యోక్త జిల్లాలో గలనన, ఏజిస్సీ నెవచ్చు డివిజన్ ఆను నాయములో, జోకోర్డు డికంబరు 1 వ తేదీనండి వాత్రేయలోగాని, తేక ఏజిస్సీ భాగములోనే స్టేషనులోగాని తెదకబడును.

ప్రదత్తకర్మ సంకతులు:-

గో కింకింగు ట్యూలగు గారి మూర్తి వివాహమహోత్సవమునకు అర్పా గకర్తుర ప్రదత్తగారు నతీనమేరుతై తెలిరి. లిందింగు టాంగుగారి మూర్తి నుక వీ నాదార్తుర కిచ్చి వివాహము చేసిరి. వివాహము యథావిధిగ జరిగెను. వివాహమునకు తెయ్యమంది నైగా వచ్చిరి.

బండ్లు, నైద్యకాలము న్యాయస్థానము అందెటట. ఇచ్చియు ఇచ్చియురాజ్యపు పాకఫల మని గంధిగారు చెప్పుచున్నారు. రైలులు; నైద్యకాలము, న్యాయస్థానముల తేని న్యురాజ్యము కోరువారు గంధిగారివో చేరవచ్చును. ఈఉద్యమమునకు వాతిమత్సరము మూలము. ఇట్టి ఉద్యమమునకు సంకల్పము నిరాకరించెదరని నేను నమ్ముచున్నాను.”

ఆంధ్రపత్రిక

1920-వ సం॥ దిసంబరునెల 2-వ తేది

గురువారము.

ఎన్నికలు

ఇంతవరకు జరిగిన వ్యత్యాసము బట్టి ఎన్నికల జాహిష్కారము విషయము ఆంధ్రదేశము గాంధీ మహాత్ముని పేరేకమును నెలవేస్తు నన్ని విశ్వసిత వచ్చును. గుంటూరు మండలమునందు, నర్సారావు పేట, విడుకొండ, ఈమర్రి, మొదలగు 5 పోలింగు స్టేషనులలోను, కృష్ణాజిల్లా ఘంటసాలలోను, గంజామ జిల్లా బాదవలోను, ఓటరులు ఒక్క ప్రాంతము ఇయ్యకపోవుటచే, ఖాళీపెట్టెలను కంపవలసి వచ్చె నని తెలియుచున్నది. చీరాల పోలింగు స్టేషనులలో 93 ఓట్లకు 11 ఓట్లు మాత్రమే లెక్కించబడినవి. ఈ 11 ఓట్లయొక్క స్వభావము నిన్నటి పత్రికలో సూచించబడినది. బాపట్లలో 867 మంది ఓటర్లలో 6 గురు మాత్రమే ఓటు నిచ్చిరి. వీరిలో ముగ్గురు ప్రభుత్వోద్యోగులు అని తెలియుచున్నది. తెనాలిలో 100-కి 12 మంది కంటే ఎక్కువమంది ఓటుచేసలేదు. తిరుపతిలో ఓటు నిచ్చినవారిందరును కలిపి 100-కి 7 గురు కన్న నెక్కువమంది లేరు. ఇటులనే, కపిలేశ్వరపురం, ముస్తాబాదా, చినముత్తేపి, ఆకిరివల్లి, చిన్నూరు, ఈమాండేవం, జంజం, మేడూరు, గోదావరిజిల్లా ఏలూరు, అనంతవరం, గుడివాడ, తణుకు తాలూకా మొదలగు ప్రదేశము లన్నిటిలో అత్యల్పసంఖ్యాకులుమాత్రమే ఓటుల నిచ్చిరని, వార్త లేతెంచినది. దక్షిణాంధ్రములలో కూడ, ప్రజలలో ఓటుల నిచ్చుకట్టవిముఖత్వమే కలదని తెలియుచున్నది. విల్లిపురములో 20 గ్రామములను, 900 మంది ప్రాటర్లలో 25 మందికిఁజూపుగ ప్రాటునిచ్చిరని తెలియుచున్నది. వీరిని తెచ్చుటకయినను విశ్వప్రయత్నముల జేయవలసివచ్చెను. ఆంబూరులో 600 మందిలో 50 మంది మాత్రమే ప్రాటు నిచ్చిరని తెలియుచున్నది. ఇటులనే మధురవట్టణ స్థానమునకుగల 6853 మంది ప్రాటర్లలో 862 మంది ప్రాటర్లు మాత్రమే ప్రాటుల నిచ్చినటుల తెలియుచున్నది. అన్ని స్థలములలో మహమ్మదీయుల ప్రాటు దాదాపుగ లేనేలేవని చెప్పవచ్చును. చెన్నపురి సంఖ్యల బట్టి, మదరాసు మొయిలవంటి ఆంగ్లోహైందవ వ్యక్తులు, సహాయనిరాకరణోద్యమ మహమ్మదు గాంచె నని సంతసించుచున్నవి. ఇంతకన్నను పొరటాటింకొక టుండబోడ. చెన్నపురిలో నయినను సగముమంది మాత్రమే ఓటు నిచ్చినటుల, వల్లిసిటీ ఆఫీసరుగారి ప్రచురణ బట్టి గ్రహించవచ్చును. వారిలోనయినను జలవంతముచేగాక మహాస్ఫూర్తిగ ప్రాటుల నిచ్చినవారిసంఖ్య ఇంకను తగ్గిపోవచ్చును. ఓటు నిచ్చినవారిలో మహమ్మదీయులసంఖ్య అత్యల్పమని, ఆకకటనమండగలదు. చెన్నపురి కరిస్టియనుల యోచించిన, ఈ సంఖ్యను గూర్చి ఆంగ్లోహైందవ వ్యక్తులు గర్వపడవలసిన కారణము గన్పించదు.

ఇక్కడ జప్తిను వక్షమువారును, మితవాద వక్షమువారును, ఒకరితో నొకరు పోటీపడి ఎన్నికల విషయములపై ఆహూరాత్రములు వని చేసి యుండిరి. జాతీయవాద ప్రము

ఖులు కొందరు మానము చాల్చిరి. మరి కొందరు కాంగ్రెసు తీర్మానమును పూర్తిగ తిరస్కరించిరి. న్యాయండియా, జప్తిను వ్యక్తులు, ఆంగ్లోహైందవవ్యక్తులకన్న నెక్కుడుగ కాంగ్రెసు ఉద్యమము నడగద్రొక్కటకు బూనుకొనుచున్నవి. హిందూ, స్వదేశమిత్రను వ్యక్తులు, తమ కేజోలియు కట్టనటుల, ఈ యుద్యమమును గూర్చి వ్రాయుటయే మానుకొనినవి. వల్లిసిటీ ఆఫీసరు గారు, నూతనోద్యమఖండనమును తమ పనిగ పెట్టుకొని విజృంభించిరి. ఉద్యమ వ్యక్తులు అత్యల్పసంఖ్యాకులుగ నుండిరి. ఇన్ని యనుకూల కరిస్టియనులు, వోటర్లలో సగముమంది మాత్రమే ఓటుల నిచ్చుటయు, మహమ్మదీయులలో నధిక సంఖ్యాకులు విముఖులుగ నుండుటయు, సహాయనిరాకరణోద్యమ విషయమునే సూచించుచున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగులీ నగరమునందధికసంఖ్యాకులు గలరు. వారు ఓటు నీయక తప్పదు. బుద్ధిపూర్వకముగ ఓటు నిచ్చిన వారి నుండి, ప్రభుత్వోద్యోగుల సంఖ్యను తీసివైచి కరిస్టియనుల యావశ్యకము. రానివా రనేకులు, ఓటుల విషయము తెలియక రాకపోలేదు. మద్రాసు ప్రెము, జప్తిను వ్యక్తులలో ఓటర్లలో రాదలచినవారనేకు లున్నను ఇతరుల కెవరో భయపడి రాలేదని వ్రాయబడెను. ఇట్టి కారణములు మహాస్ఫూర్తిపడములయినను, ఓట్ల విషయము ఎల్లరకును తెలియనే తెలియని స్పష్టమగుచున్నది. నూతనోద్యమము, వీరి మనముల నావహించెని గ్రహించుట సుభయ. చెన్నపురిలో సిటీ మ్యున్సిపిటీలు చట్టముక్తింద క్రొత్తగ ఎన్నికలు జరిగింపుదు, పురుషులే గాక స్త్రీలు సయితము అధికసంఖ్యాకులుగ విచ్చేసి ఓటుల నిచ్చియుండ, అంతకన్నను ముఖ్యమయిన ఎన్నికల విషయము, వారు ఉపేక్ష వహించిరని తలచుట యోగ్యము. ఆంగ్ల విద్యార్థికులుగాని ప్రజలు, మహాత్ముని సందేశము నంగీకరించి రని, తెలిసికొనవచ్చును.

ఆంగ్ల విద్యార్థికులలో ప్రభుత్వోద్యోగుల విషయము యోచించవక్కరలేదు. మిగిలినవారలలో, భావము వేరు, చెప్పునది వేరు, చేయునది వేరేగ పరిణమించుచున్నది. స్వల్పత్యాగమున కయినను వీరు సంసిద్ధులు గాజాలకున్నారు ధర్మమునుగూరించి, వీరికి వట్టుదల గాన్పించదు. భౌతిక సౌఖ్యము, స్వలాభము, వీరిని ముఖ్యముగ ప్రేరేపించుచున్నవి. అందుచే దేశముకొరకు త్యాగము గావించుకొనుటకు మున్ముగుగనేర్చుకొనవలసినది ప్రజాసామాన్యము కాదు. వారు చెప్పునదియు, చేయునదియు సామాన్యముగ నొక్కటిగనే యుండును. విద్యార్థికులే త్యాగశీలురమునందు, ఓస మాలునేర్చుకొనవలసియున్నారు. ప్రస్తుత విద్యార్థి భావమున కీ దుస్థితి వారోపించవచ్చును. కే. శ్రీనివాసయ్యంగారు నడివినటుల, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము చేర్చిరిగొందిన వారిని తయారు జేయలేదు. గుమాస్తాల పటాలములను మాత్రము తయారుజేసినది. ఈ కారణముచేతనే గాంధీమహాత్ముడు విద్యార్థికులనే ముందుగ త్యాగమునకు గడంగు దని, సంబోధించియున్నాడు. సర్వార్థములకు మూలమయిన ప్రస్తుత విధానమును మార్చివైచి, జాతీయవిద్యను వ్యాపింపజేయుచుని, కోరియున్నాడు. ప్రస్తుతవిద్యావిధానము త్వరలో మారిపోయిన గాని, రాబోవు సంవత్సరమునను, ఉన్నతగుణము లలవడవు. జాతీయవిద్య కొరతై, దేశ మికముందు తన యావచ్చుకొని వియోగించుట, అత్యావశ్యకమని తేటకడుచున్నది.

ఆ విషయములుండ, స్వల్పసంఖ్యాకులచే నెన్నుకొనబడిన నామమాత్రప్రతినిధు లికముం జేయిచేయుదురు? ప్రజలకు తాము నిజప్రతినిధులమని నమ్మించుకొన, ఏ రనేకసాకుల జన్మకమావరు, నాగరిక దేశములందే, అందరును ఎన్నికలలో బాల్గొనరని, ఒక మిష సూచించబడుచున్నది. జపీలుగాను నాగపురమునందు నుడివినటుల, ఏ దేశమునందును ఒక్క ప్రాటయినను లేకుండ ఖాళీపెట్టెలు మిగిలేడి స్థితి సంభవించియుండదు. బాంబాయి రాజధానియందే గాక, మద్రాసు రాష్ట్రమునందు గూడ ఇట్టి స్థితి సంభవించినది.

ఆంధ్రదేశమునుండియే గాక, దక్షిణదేశము నుండి గూడ ఇట్టి వార్త లేతెంచుచున్నవి. తుత్తి పేట యను పోలింగు స్టేషను నందు ప్రాటరు తెవతును ప్రాటుల నియ్యలేదని తెలియుచున్నది. అత్యల్పసంఖ్యాకులు ఓటుల నిచ్చిన స్టేషనులలో, అనేక గ్రామములనుండి ఒక్క ప్రాటరయినను రాలేదు. చీరాల పోలింగు స్టేషనుకు, చీరాల, బాండ్రపేట, క్రొత్తపేట, ఈపూరిసాలెం, పేరాల గ్రామము లొక్కరయినను ప్రాటు నియ్యలేదని, విలేఖకును వ్రాసెను. ఇట్టిస్థితిలో నూతనసభ్యుల కర్తవ్య మేమి? వెంటనే రాజీనామా నిచ్చుట, ధర్మము. కానన సభలోనికి వెడలి వారెవరికి ప్రాతినిధ్యము వహించెదరు? చెన్నపురిలో వలె బ్రాహ్మణులు సభ్యులగుటచే, అనికారపడవుల నాశించుచున్న జప్తిను వక్షము వారిని వీరిని ముఁగి స్వర్గము పెరుగుట దప్పు వేరులాభ ముండదు. బ్రాహ్మణసభ్యు లయినను, తమ వదవులను వదలుకొందు లేని, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేకర సమస్యతీవ్రత యంతయు దగ్గిపోవును. సహాయ నిరాకరణోద్యమ ముఖ్యసంఘములయొద్ద నున్న మహాస్వర్థలను చాలవరకు తగ్గించెను. ఈ యుద్యమము సంగీకరింపనివారు సయితము, స్వల్పత్యాగముచే నెక్కుడు మేలొనర్చగలుగుదురు. కానన సభ్యులు తమ వదవులను వదలుకొననియెడల, ప్రాటరులు వెంటనే సమావేశమై క్రొత్తసభ్యులు తమప్రతినిధులుగారిని తీర్మానించివెల్లడించవలయును. గాంధీమహాత్ముడు చెప్పినటులు, వారితో రాజకీయముగ నెట్టిసంబంధమును కలుగజేసికొనకుండ నుండవలయును. వారిద్వారా ప్రక్షుల నడిగించుకొనుటకు గాని, తమ కష్టములను వారి ద్వారా నివారించుకొనుటకు గాని, ఓట్ల లిక్కిముం దెట్టి ప్రయత్నములను నలువగూడదు. ఇట్టి కనికారముడైన యెడల, ఎన్నికలను జహిష్కరించిన ఫలిత మంతయు వర్త మగును. అలహాబాదు, కాశీ మొదలగు వట్టణములందు, ఎన్నికల జహిష్కారము కొనసాగుచున్నటుల వార్త లేతెంచుచున్నవి. ఈ విషయము ఆంధ్రదేశ మితరరాష్ట్రములకు దీసిపోవదని చెప్పవచ్చును. ఆంధ్రదేశమునందు ప్రజాప్రబోధము బాగుగ గలిగినది. విద్యార్థికులుగూడ, ప్రజాభిప్రాయమునకు దోసిల్లుచున్నారు. ఆంగ్లోద్యమము, జాతీయనిర్మాణమునకు పునాదుల వైచినది. గాంధీ మహాత్ముడు వదజేరించిన, కానన సభలజహిష్కారముతో బాటు, స్వదేశ ప్రభావలంబనము, జాతీయవిద్యా వ్యాపకము గూడ, ఆంధ్రదేశములో జయప్రదముగ కొనసాగునని విశ్వసించవచ్చును. నాగపురపు కాంగ్రెసు సభ గూడులోవల, ఈరెండు విషయముల గూర్చి గూడ, ఆంధ్రదేశము విషయము గాంచుగాక!

మహారాష్ట్రదేశము : కార్యదీక్ష

కర్మయోగియగు లోకమాన్యునిచే నడిపించబడిన మహారాష్ట్రము, కార్యదీక్షానిమగ్నముగలది. వింత లేదు. శాసనసభల బహిష్కారవిషయమై, మహారాష్ట్రదేశము తనధర్మమును జయప్రథముగ నిర్వహించెను. అంతటితో తృప్తిపడి యూరుకొనలేదు. జాతీయవిద్యను వ్యాపింపజేయుటకు, నిరంతరకృషి నలుపుచున్నట్లు, మహారాష్ట్రావృత్తివలన దెలియుచున్నది. దీనివలన మొదటివారములో జాతీయకళాశాలను స్థాపించుటకు వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. అందులో బుచ్చేయటకు ప్రాధాన్యము ఘోషించి, ప్రాధాన్యము వధికగాదును, మరకొందరు సమర్థులును నగు యంగీకారము దెలిపిరి. మొదటిలో రియల్ ఎస్టేట్ ప్రభుత్వ గ్రాంటును తీసికొనెడి నూతన పూర్వకాలలో తమ పదవులకు రాజీనామా నిచ్చి, వీరిరువురును, ఆకళాశాలకు అండగ నుండెడివారు. అయినను, తమ విద్యుక్తమును నెరవేర్చుటకై, వారాకళాశాలతో సంబంధమును వదలుకొనిరి. ఇంతియ గాక, లోకమాన్యుని స్మారకవిహ్న సంఘము వారు, ప్రభుత్వమునకు సంబంధము లేకుండ ప్రయత్నించి తమ కళాశాలను, విద్యుత్ స్థానము, మైన్స్ట్రాక్టును, కళాశాలలను, వీరిగల నడల జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింపనిశ్చయించిరి. నూతనముగ స్థాపించబడునట్లు జాతీయకళాశాలనుగూడ తమ యాజమాన్యముక్రిందకు తీసికొని, తిలకు జాతీయకళాశాలను చేరుదుటకు, వీరు యత్నించుచున్నారు. ఈ కళాశాలలో సాహిత్య విద్యయే గాక, సాంకేతి విద్య గూడ నేర్పబడును. ఇంతియగాక, కొందరు యావములచేరి, జాతీయ ఉన్నత పాఠశాల నిడివరికే ప్రారంభించిరి. మహమ్మదీయవిద్యార్థులకు ఉరుదూ జాతీయపాఠశాల స్థాపించబడెను. మహారాష్ట్రదేశపు కార్యదీక్ష, మిగుల మెచ్చదగియున్నది.

రాజప్రతినిధిగారిహాసము

బీశేనరు సంధానమును సందర్శించిన సందర్భమున, రాజప్రతినిధి గారు బీశేనరు మహారాజుగారికి స్వగరిపాలనా ప్రదానము విషయమై, ఇటుల హిత మొసగిరి.

“స్వగరిపాలనమువల్ల జూపెడి ఉత్సాహములో, నెమ్మదిగ ముందుకు బోకుండు ననియు, స్వగరిపాలనాకాలము మిగిలిన కాలములవలె శిక్షణచే నలవడు నను సంకల్పి ప్రజలు మరచిపోవుచున్నారనియు, తమకు దెలిసిన విషయమే.” రాజప్రతినిధి గారు స్వగరిపాలనా ప్రదానమువల్ల తా మవలంబించు చున్న మందగమనపద్ధతినే, స్వదేశసంస్థానాధీశులకు గూడ బోధించుచున్నారు. హిందూదేశప్రజలు మాత్రమీ మందగమనము నంగీకరింపరు. వారు సర్వరస్వరాజ్యసిద్ధినే గోరుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగారెలుల దలచినను, స్వరాజ్యము లేనందుచే ప్రజలెట్టి యిడుముల బడుచున్నారో, వారి కనుభవైకవేద్యమే. సర్వరగజనముచే, గలిగెడి నష్టము నెలులయినను భరింపవచ్చును. ప్రజ లేమయినను పొరబాటులజేయునడక, వారు త్వరలో సవరించుకొనగలరు. అందువలన, నష్ట మంతగ నుండదు. స్వరాజ్యము లేమందుచే, భారతజాతి క్రుంగిపోవుచున్నది. ఏ దేశమునకు బోయినను, భారతీయునికే గౌరవము లేదు. దేశీయుల కోర్కెలను పాటించువారెవరును లేరు. వారి కెట్టి యవమానము గలిగినను, దానిని భరించుట దక్కు.

ప్రజల కింకార దారి లేదు. భారతజాతికి జీవమే లేనపుడు, సంస్కరణములవలన కలిగెడి లాభమేమి? ఎవరెట్టి హిత మొసగినను, సర్వరస్వరాజ్య ప్రాప్తిచేతనే భారతదేశమునకు జీవకళ గలంగునని నిష్పన్నుడు. భారతీయులు తమ శక్తి నంతను స్వరాజ్యసంపాదనమునకే ధారబోయుట అవసరము.

స్వరాజ్యరూపము

గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్యనిధానము, భారతీయుల హక్కికసాంక్రదా గమనల కనుగుణముగ నుండవలెననియు, పాశ్చాత్యదేశములలో స్వరాజ్యముని ప్రభుగొల్పుచున్నది, నిజస్వరాజ్యము నందనియు, జెప్పించుటకు ఆతని లీడరు మొదలగు మితవాదజాతిక లింతవరకు వచ్చినారు. తెలివితేలియును ప్రాతలము వాయుచున్నది. ఇప్పుడు వంగదేశపుగవర్ష రంగ రోసాల్లే ప్రభువువారు, గాంధీగారి భావములను నిరసించుటకు ప్రారంభించిరి. ఆధునికవాగ్ధిక మంతయు రైల్వేలు, యంత్రములు, లాయర్లు, వైద్యులయములు, మొదలగువానివై నాధారపడి యున్నది. స్వరాజ్యమున కిదియే ప్రధానాంగములగు నెంచబడుచున్నది. ఇవి లేనివారు మోటునారు. స్వరాజ్యమున కవర్షులు. వారి రియతుచే కరిపాలి పబడదగివచ్చును. స్వరాజ్యమునకు, ధర్మము, సత్యము, అహింస మొదలగునవి ఆధారములుగ కరిగిపోవబడుట లేదు. అందుచేతనే పాశ్చాత్యదేశములు సత్తా పూరితములై యున్నవి. వామపరిపాలన విస్తరించినచో నెల్ల ప్రజల్లో కనెత్తుప్రతి ప్రజలియున్నది ఇట్టి స్వరాజ్యముతో హిందూదేశమునకు బనిలేదనియు, స్వరాజ్యము స్వధర్మనిర్వహణ మాత్రమే నున్నది ధృవపడినందువలె ననియు, గాంధీ బోధించుచున్నాడు. ఇట్టివాక్యములు ఇంపీరియలిస్టులకేమిరుచించును? వారి అడుగుబాడల నడిచెడి మితవాదు లిందలిభావము నేతీరన గ్రహించగలుగుదురా?

గౌ. మహమ్మదు హఫీగారికి విందు

ఇండియాకళ్యాణ విద్యాశాఖసభ్యులగు గౌ. హఫీగారు నవంబరు 28 వ తేది ఆదిపుర జిల్లా కళాశాలకు కర్తవ్యం, ఉపాధ్యక్షులు, విద్యార్థులు, జమీందార్లు ఇంకను అనేకులు హాజరై ప్రభుత్వమును సమీక్షించిరి. కళాశాల యందు వీరికి విందుజేయబడెను. ప్రధానోపాధ్యాయులగు డాక్టరు జయనాథ్ గారు గౌ. హఫీగారి కేకవేదన సూర్య ప్రకాశించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:-

గౌ. హఫీగారు విద్యావ్యాప్తికి అధిక మగుకృషి గాచిరి. 1898 సంవత్సరము మొదలు మహమ్మదీయ విద్యా మహాసభ ఆధిపత్యము పొందుచున్నది. 1916 సంవత్సరమున ఏడు యావమానభవ అధ్యక్షతనొందిరి. నవ్ న్యూడ్ గారి స్మారక విహ్నసిద్ధిగాను ఏడు కదిలేరూపాయలు కనుబడినది. సంఖ్యాపండి విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకై ఏడు గొప్ప ప్రయత్నములు గాచిరి. మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకై ఏడు కనుబడి 4 లక్షల రూపాయలు కనుబడియంది. వీరి కృషివల్ల మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయ శీఘ్రకాలములో స్థాపించబడు నని చెప్పగలండుట మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాను. అని జయనాథ్ గారు చెప్పిరి.

గౌ. హఫీగారు ఇట్లు చెప్పిరి. ప్రస్తుతము కళాశాల పరిస్థితి చక్కగ లేదు. అయినను యావములన్నియు శీఘ్రకాలములో తొలగిపోవునని కలచుచున్నాను. మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయవల్లము శీఘ్రకాలములో అయినను దొంగబడును. (కరతాళభ్రమలు) ప్రభుత్వమువారు సంవత్సరమున అరుదురూపము గ్రాంటు ఇచ్చెదరు. (కరతాళభ్రమలు)

మిమ్ములు గౌ. హఫీగారు కళాశాలభవనమును చూచిరి. ఆవనము సాంకేతికము ధర్మకర్తలు వీరి కోరిక గొప్ప వింతగాని కళాశాల ప్రస్తుతపరిస్థితులగుంచి ఏడు ధర్మకర్తలతో ఆలోచించిరి. జాతీయరాతి 10 గంటల బడిలో ఏడు ధర్మకర్తలు.

వెడ్డిపుడ్ గారి సూచనలు

శ్రీకాశీప్రతిపత్తి.

శయనీయశ్రీక ఇట్లు ప్రాయశ్చయింపి. వెడ్డిపుడ్ గారు 20 దినములు మృత్యు యాత్రమునందుండి యాత్రము నందలి సర్వ అందోళనములకు ఒక్కటే మందు నిర్ణయించి ఆశ్రయకరము. కలకత్తా వెడ్డిపుడ్ గారు సామాన్యులగుడు! ఇండియన్ డెంటు శ్రీక ఇట్లు ప్రాయశ్చయింపి. వెడ్డిపుడ్ గారి ఆభిప్రాయములలో చాలవరకు మే మేకీభవించుచున్నాము కాని ఇట్టి రాయబారపు సభలవల్ల లాభముగలగు నని నమ్ముచుండు.

ప్రభుత్వలేఖకుల కళ.

యావచ్చావర ప్రభుత్వలేఖకుల ప్రారంభకథ యీ నెల 26 వ తేదీని శాగ పురమునందు శార్లమెంటు సభ్యులు కల్లులు తె. సి. వెడ్డిపుడ్ గారి యధ్యక్షత్వమున జరిగెను. ముఖ్యము లగు యితర సభ్యులకు ఈ సభ్యులు పోవుటకు ఆహ్వానము కలగజేయుటకు ఈ జరుగులేదు. సభ యేర్పాటుపడెను. ప్రభుత్వమువారికి ల్యుటికేషను కుండ ప్రభుత్వమువారి సహకారముతో ఈసభ జరుగును. డిపార్టుమెంటుల అధికారులను కార్యదర్శులను ఈ సభ కావ్యనింపబడుదురు. శాగ పురమునందలి 800 ప్రతినిధులకు, యితర రాజధానులనుండియు వరగజాల నుండియు, 50 మంది ప్రతినిధులకు, భోజనపు యేర్పాటులు జేయబడుచుండెను. ప్రతిలేఖసంఘము నుండియు యద్దత ప్రతినిధులను తీసుకొనుట కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి యభిప్రాయము. ఆట్టి ప్రతినిధుల చేర్పడు ఈ నెల 18 వ తేదీలో శ్రీక కార్యనిర్వాహకసంఘమువారికి జరవలెను.

చిత్రమైనదోషములు

కలకత్తాలోని వాక్పాఠ్యము కనిపించు పేటలలో కొన్ని దోషములు జరిగెను. ఈ దోషములనుగూడ బొంబాయి కొలంబోలలో జరిగిన నూరిన. ఈ ముఖ్యకట్టలములలో జరిగిన దోషములకు కొందరు కారణమై యుండవలెనని పోలీసు వారి నమ్మకము. కొద్దిరోజులకుండు జరిగిన దోషముల వివరములు ఎన్నియును దండము కొద్దిరోజు కిందట ఆంగ్లదేశము నుండి విచ్చి డెంటుమెను వీధియందలి 9 వ నెంబరుయందలి లో నిలపించుకొనిరి. ఒక రాత్రి ఒక దోషిడివొంగ ఎలి ప్రజు దొంపాని కడగగడిలో ప్రవేశించి అల్పాయుత తీసి అందులోని సామానులను నగలు ను ను ను ను అతడేమరూపాయల కిచ్చుకుగల వస్తువులను దొంగిలించుకొని పోయెను. దోషిడివొంగ తనకు వస్తువులను చల్లెసెయి తన న్ను అల్పాయుత తీసి లీపువులను దొంగిలించుకొని ప్రావునం దెగా తానంతగాధుగా క్రించుచుండి యుండవలెనని ఎలి ప్రజు దొంపాని దృఢపడ్యుకము. రాత్రి రెండుగంటలకు ఒక మోటారు బండి వచ్చి ఎలి ప్రజు దొంపానియందలికడ అగినట్లు సాక్ష్యము కలదు. రెండవదోషిడిలో ఇలికరోడునందు రోజు నెంబరు యందలి కారులను అర్. సి. బాను బానిస్తరుగాని యందలిగా నాలుగుజేల రూపాయల బహిషి దొంగిలించబడెను. ఈ దొంగతనము జరిగినరాత్రికూడ ఒక మోటారుబండి వచ్చి కాస్తవయింపియుండి అగినట్లు తెలియుచున్నది.

తేజు కాలగను స్థానసంఘము

తేజు కాలగను సంఘమువారు నవంబరు 29 వ తేదీని సభ జరిపి యాక్రిందివారిని తేజు మహాసభ స్థాన సంఘమునకు సభ్యులుగ నెన్నుకొనిరి. బి. చక్రవర్తి సి. ఆర్. జాను, అఖిలచంద్రదత్తు బి. డి. నేను, సి. డి. లాహిరి, విజయకృష్ణబోసు, వివేకచంద్రబాసు, చూర్మి చాకి భాను రసామాను, బాసు కామిదీ కుమారచందా గునాక చరణసేన, వసంతకుమారబోసు, జనోమోహను నియోగి, నిర్మల చంద్ర, డాక్టరు ప్రమదకాథ బెనర్జి, బి. యశ. స్వామియశ్. సి. నేన. చూర్మి అచూభాను బాబూ శ్రీరంగచంద్ర చక్రవర్తి, యశ. సి. కర్పూరాయ, బాసు సత్యేంద్రచంద్రబెనర్, లలితమోహనదాసు, జి. యం. నెన్. కుప్ర బాబు జితేంద్ర లాల్ బెనర్జి వంటి అందికా ప్రసాదు, బాసు, హెచ్. సి. బోధగారిలను సభ్యులుగా నెన్నుకొనిరి. ఇతరవిద్యుత్తత తేజు ననుచుచు. బి. బోసు నర్. పి. చాడగిగార్లచేర్చు నూతింక బడెను. చాడగిగారి కేవలము వీరిని నియోగించున బోకుగారి చేత నిరపడెను.

కలకత్తాలోని కొంతమంది ప్రభుత్వముల నిరుత్సాహము

కలకత్తాలోని కొంతమంది ప్రభుత్వముల నిరుత్సాహమును నిచ్చుటకు రాజాల్లమే ప్రభుత్వము ఈ నెల 6 వ తేదీని కలకత్తాలో గవర్నరుగారి మహాసభ దర్బారుచేసెదరు.

ఆంధ్రదేశము-ఎన్నికల బహిష్కారము

అఖండ విజయము

దివిలాలూకా ఘంటశాల.

ఎక్కువకు ఓటుల నియంత్రణ.

మా పోలింగు గ్రామములలోని ఓటర్లైన యొకమన ముక్కులై నవ్వరసంపూర్ణ స్వరాజ్యము నాకించుచు తమ ఓట్ల నియంత్రణ. పూర్వము యెనిమిదివందల యానభై ఓటర్లుగల మా పోలింగులో ఒక ఓటరైనను తన నమ్మతి నియంత్రణంబుట మిక్కిలి సంతోషపాడెను.

ముస్తాబాదా

ముస్తాబాదా పోలింగుస్థానం యెన్నికలు నిన్నటి రోజున జరిగినవి. అనగా 688 వోట్లలో 29 వోట్లమాత్రమే యెక్కువయి అందులో గ్రామోద్యోగములు 18, జడివంతులు 2, భూభావందులు 5, రైతులు 9 మంది మాత్రమేయూండిరి.

కపిలేశ్వరపురం గుడివాడతాలూకా.

నిన్నటిదినము, అనగా 80 వ తేది యెన్నికలు లోకన కేంద్రం పాతకాలమున జరిగినవి. ఈ పోలింగు స్థానమునకు మొత్తము రోజులుగలలో 928 వోట్లుగలవు. పూర్వము 15 మంది గ్రామస్థులుమాత్రమే పాల్గొనిరి. చుట్టుప్రక్క గ్రామములనుండి వచ్చి యిచ్చిన వోట్లలో కలిసి మొత్తము యా స్థానమునకు 74 వోట్లు.

అకిరిపల్లి.

ఎంతమంది ప్రయత్నించినను 578 కి 26 ఓట్లు మాత్రం వచ్చినవి. ఇందులో కరణములు మానసములు 16 గురు.

కుమారదేవం

నిన్నటిరోజున మాగ్రామమునకు నమోదునందు తాత్కాలిక గ్రామమున వోట్ల సమావేశమునకు పూర్వ మేర్పడబడినది. ప్రస్తుతము మాగ్రామమునకు చేర్చబడిన వోట్ల సంఖ్య 75 అందు అందుగురు మాత్రమే వోట్ల నిచ్చి యుండిరి.

గుడివాడతాలూకా చెన్నూరు.

పోలింగుస్థానము చెన్నూరు గ్రామములో కడపకు 80 తేది పోలింగుస్థానము సంబంధించిన పూర్వము 600 వోట్ల కంటే 2 మందిమాత్రమే వోట్ల నిచ్చివారని చెప్పుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాడను.

చినముత్రేవి పోలింగుస్థానం

కృష్ణాల్లోని చినతాలూకా పోలింగు స్థానములలో నొకటగు చినముత్రేవి పోలింగుస్థానము క్రిందన్న 18 గ్రామములలో కల మూడు 2000 వోట్లలోను మొత్తము 80 వ తేదిని జరిగిన ఎన్నికలలో ఆయాగ్రామముల గ్రామోద్యోగులు 30 మందికన్న కక్కిన ఒక్కరయికు వోట్లను తమ ఎన్నికల నిచ్చియుండలేదు.

గుడివాడ తాలూకాలోచేన

మేదుర గ్రామ పోలింగు స్థానం

ఈ స్థానములో 714 మంది ఓటర్లుండిరి. ఇందు 9 మంది గ్రామోద్యోగములు 19 మంది ఇతరులు మొత్తము 28 మంది మాత్రమే ఓటుల యిచ్చిరి. 100 కి 96 గురు ఓట్ల నిచ్చి యుండలేదు.

ఏలూరు

2400 వోట్లకు 660 మంది తమ వోట్ల నిచ్చిరి.

అనంతవరం, తేనాలితాలూకా.

మా పోలింగుస్థానముక్రింద 8 గ్రామములు గలవు. మొత్తము వోట్ల సంఖ్య 821. ఇందులో 57 గురు మాత్రమే వోట్ల నిచ్చిరి.

గుడివాడ.

ఈ పోలింగు స్థానము గ్రామములు కడగొండు. వోట్లకు 678 గురు. యిచ్చినవారు (వోట్లు) 18 గురు పిదప గ్రామోద్యోగములే. ఇందు నలుగురు యెక్కువ కలదు.

గంజాము.

ఈ మండలమున నిరాకరణము నభ్యవేశము. కాన వలూ 700 వోట్లకు అన్నను భారీవెట్లకు వంటి. 5 వైపుల లలో 100 కి 10 మంది వోట్ల నిచ్చిరి. మొత్తముమీద 100 కి 20 మందికంటే వోట్లనిచ్చినవారిసంఖ్య హెచ్చుదు.

చేబ్రోలు.

చేబ్రోలు, పొత్తగ్రామాలపాలెము వద్ద మూడి క్రిందగ్రామము వెనుగుడుబాదు గ్రామాలలో వోట్లనిచ్చి యుండు బ్రాహ్మణులలోమూడు వోట్లపాలెములలో 858 ఓట్ల కలదు. రోజువారీభక్తిగ్రామ బ్రాహ్మణులలోమూడు ప్రార్థన పాలెములనుండి 16 వ వచ్చి వారి వారికి ఓటునిచ్చిరి. కాని తదితర హిందూముసల్మాను లొక్క వోట్లకే నియంత్రణ. ఈ సంతోషమునకై శ్రీమహాత్మ్యగాంధీ ఆరీసాక్షకుల కుటుంబ సభ్యుల ప్రభుత్వ గట్టి మేళములు భవనలలో చేయి మంది వెంటరా తురవీధుల నూరేసిరి.

గుంటూరుజిల్లా - జంపనిపోలింగు స్థానం.

ఈపోలింగు (1) మమి (2) పోతువల్లు (3) జంపని - కిబాబూరువల్లి - రమారమి 500 మంది ఓటర్లుగల - ఒక్కరును ఆప్రాంతమునకుపోలేదు. రినియూ ఇన్వెస్ట్ మెంట్ (పోర్టులమున గ్రామోద్యోగులు తమివారు 2 - జంపనివారు 4 రుకు ఈ క్రింది విధముగా ఓటు నిచ్చిరి. (1) సామాజికాన నభక్తి (2) మద్రాసు కాననభక్తి - హిందువులు 6 (3) విశ్వవిద్యాలయమునకు - ఈపోలింగువారు గాజు తెనాలిమండ్రి వారంగు వచ్చిన ది. సి. కృష్ణయ్యగారు (4) మహమ్మదీయులు - గున్న (5) క్రిష్టియనులు - గున్న.

తిరువతి.

తిరువతి మ్యూనిసిపల సరిహద్దులో కభుత్వోద్యోగులలో నూడ 100 కి 7 గురుమాత్రమే వోట్లు నిచ్చిరి.

బాపట్ల.

బాపట్ల నిరాకరణము సంపూర్ణముగా నెరవేరినది. రాష్ట్రీయ కాననభక్తి 671 మంది వోట్లలలోను ముగ్గురు మాత్రమే వోట్లనిచ్చిరి. వారు ముగ్గురును కభుత్వోద్యోగులే. సామాజిక కాననభక్తి 867 గురు ఓటరులలోను 6 గురు మాత్రమే వోట్ల నిచ్చిరి. వారిలోయెడల క్రైస్తవులు, వారై నను మిషనరీల పోత్సహమునకు క్రైస్తవులకు వోట్లనిచ్చిరి.

కాకినాడ

జిల్లా మొత్తముమీద నూటికి కదిపేయన్న హెచ్చు వోట్లను వచ్చితుండ రనిన్ని, వచ్చినవారులలో చాల వోట్లు నిరసయోగములు వుంటున్నవి (Invalid.) మాత్రమందు నిన్నటినుండి యిప్పటివరకు (తమలు గుంపులు గుంపులుగా తేలి చెప్పుకొనుచున్నార. కర్రకులు, సామాన్య జనులు మాత్రమందు వోట్లు నిచ్చివట్లు కనబడదు.

గోదావరిజిల్లా రాజమండ్రి

కాననభక్తి ఎన్నికలు నిన్న జరిగినవి. రాజమండ్రిలో చాలా మంది వోట్ల సహాయనిరాకరణము నవలించి ఓట్ల నీయలేదు. గ్రామములో పూర్వము 100 మహమ్మదీయ వోట్లగులరు. అందు ఒక్కరు ఒక్కరుమాత్రం యీ గ్రామ మునందలి ఆపోలింగుస్థానములలో రాజధానిభక్తి యెన్నిక దార్ల సంఖ్య 1380. వారిలో 270 మాత్రం వోట్లు నిచ్చిరి. తక్కిన పూర్వము 1100 మందలమంది సహాయనిరాకరణము నవలించిరి సామాన్యకభా యెన్నికదార్ల 850 లో పూర్వము 80 మాత్రం వోట్లు నిచ్చిరి. పిటినిజిట్టి వాడ 100 కి 80 కియిగా యాయెన్నికలలో పాల్గొన లేదని స్పష్టమగు చున్నది. మొత్తముమీద యీ గోదావరిజిల్లాలో 108 కి 10 మంది కంటే వెక్కిరి వోట్లు నిచ్చివట్లు కనబడదు.

పోలింగుస్థానము వోట్లసంఖ్య వోట్లనిచ్చినవారిసంఖ్య

1. ఆలమూరు	860	24
2. మండవేటి	772	19
3. కడియం	557	56
4. తాకేశ్వరం	820	98
5. గోకవరం	485	61
6. రాజమండ్రి (కర్రలు)	510	68
7. అనగల్లి, కొమరవల్లి	260	10

కొన్ని గ్రామములలో వోట్లు యెనిమిదు లేదండగనే వట్టిదవులు తవించినటు తెలియచున్నది.

నెల్లూరు జిల్లా

మహబూబ్ స్థానములో 682 మందికి 46 మంది ఓటుల నిచ్చిరి. గూడూరులో మూడు 650 మందికి 25 మందియిచ్చిరి. కోటలో మూడు 700 మంది 80 మందికి యిచ్చిరి. నెల్లూరు తురమునందు, స్టాను మానుపేట, నవాబుపేటలలో కలిసి 11 మందిమాత్రమే యిచ్చిరి. రంగనాయకులపేటలో 20 మంది యిచ్చిరి. ఇంకను వివరములు అన్ని ప్రకటనలనుండియే తెలుసు. ఈ ఓటులనిచ్చినవారిలో అధిక సంఖ్యకులు అభ్యర్థులమో నూటమి గలవారను, గ్రామాధికారులును మాత్రమే. మొత్తముమీద నూటికి 15 మంది కంటకు మాత్రమే పోలింగు స్థానములకు వెళ్లిరి. - ఒక విశేషము.

తెలుగుతాలూకా.

ఈమేల 80 తేదిని తమిళతాలూకాలో జరిగిన నూతన కాననభక్తిల సలంకరించుటకు అభ్యర్థులుగా నున్నవార్లకు అభినందనవోట్ల వివరము.

	వోట్లమొత్తం.	తేదీవోట్లు.
1 తమిళ	409	86
2 తెలుగు	621	47
3 కేలం	647	8
4 అత్తిలి	729	60
5 విత్తూరు	681	38
6 వెంటపాడు	1128	180
7 వుంగుటూరు	742	80
8 దువ్వ	809	79
9 కాలికి	615	80
10 నిడదవోలు	681	125
11 కానూరు	472	4
12 పెరవలి	514	22
13 ఖండవల్లి	377	180
14 కడలి	766	87
15 నెనుగొండ	767	70
16 ఆలమూరు	707	180
17 పెనుమంట్ల	791	61
	21051	1272

* * * *

చెన్నకట్టణపు ఎన్నికల ఫలితము.

ఇండియన్ విస్కంట్టి.

ఇండియన్ కాననభక్తి నియోజక సంఘము వారు నానాయకవాన్ నిర్ధారణముగాని తమ తరపున నభ్యర్థిగ ఎన్నుకొనిరి. ఓటులు ఈ క్రింది విధముగా వచ్చినవి:-

నానాయకవాన్ నిర్ధారణము	558
సామి వెంకటాచలంపెట్టి	142
చెల్లెరి ఓట్లు (కాలాశీతము)	151
నిరాకరించబడినవి.	11

నిన్నటి సాయంత్రమున కరకు సి. సి. కాననభక్తి మయ్యరు గారికి 1460, త్యాగరాజు చెట్టి గారికి 1050, య. రామరావు గారికి 850, నల్ల గురుస్వామి చెట్టిగారికి 700 ఓట్లు వచ్చినవి. కరకుపాన మింకను తెలలేదు.

* * * *

విల్లిపురము.

విల్లిపురము మ్యూనిసిపల సరిహద్దులోను చుట్టుప్రక్క 20 గ్రామములలోను నివసించు నియోజకులకు విల్లిపురము పోలింగుస్థానముగా నేర్పరచబడెను. మొత్తము 900 మంది వోట్లలలోను 20-25 గురు మాత్రమే వోట్లు నిచ్చిరి. మ్యూనిసిపల కోస్టిలరు నిర్దురును సెక్ గారనమేజిస్ట్రేటును యిల్లెలు తిరిగి పనిచేయగా ముగ్గురుమాత్రమే వోట్లు యిచ్చిరి. నియోజకులలో చాలమంది నిరాకరణప్రమాణమును గావించి యున్నార. ప్రమాణమున చేయనివారు నూడ వోట్ల నియ్య మని స్పష్టముగా తెలిసిరి.

ఆంబూరు.

ఆంబూరులో నలు రిటి స్ట్రాంగ్ కార్యాలయమును పోలింగుస్థానముగా నేర్పరచిరి. 597 గురువోట్లలలోను 49 గురు మాత్రమే వోట్లనిచ్చిరి. వారిలో చాలమంది కభుత్వోద్యోగులును వారి మిత్రులును ఈ క్రితములో ఒక్కరును వోట్లు నియ్య లేదు. మయలవల్లిలో కొద్దిమంది వోట్లనిచ్చిరి. ఇలంగాయ, వారరాంకల్లి, కృష్ణముల ఫలితము లింకను తెలియలేదు. ఆంబూరులోను చుట్టుప్రక్క భిలాఫను సంఘము వారు చాల తని చేసిరి.

శాసనసభల నియోజనము.

మధుర.

80 వ తేదీ నియోజనము శాసనసభలో జరిగినది. నియోజనముగా ముగిసినది. రాష్ట్రీయశాసనసభకు కట్టిన నియోజనము 6852 మందిలోను 862 మందియు సామ్రాజ్య శాసనసభకు 1616 గురిలోను 850 మందియు విశ్వవిద్యాలయ ప్రాసమునకు 250 మందిలోను 164 గురుకు రాష్ట్రీయ శాసనసభకు మహమ్మదీయకట్టిన నియోజనము 527 గురులోను 1 ము సామ్రాజ్య శాసనసభ మహమ్మదీయ నియోజనము 106 గురిలోను యిద్దరు సామ్రాజ్యలో 100-కి 50 మందియును వోటుల నిచ్చిరి.

వారణాశి

80 వ తేదీ నియోజనము సరిగా జరిగినది. గంధిగారి యువతేజము సమకరింపు దేను ప్రకటనవ్రతములు పెగరమునం దంతటను విరివిగాని లింపబడినది. వంగరాష్ట్రీయులు యిచ్చు వోటులలో కచ్చితమైనవోట్లు మహమ్మదీయులు కాని వోటులు యిచ్చి వోటుల నీయ వచ్చిన వారి సంఖ్య అనుకొన్న వారి కంటెను గూడ చాలకొనెను. మహమ్మదీయ వోటుల సంఖ్య మిక్కిలిగా తగ్గినది.

లక్నో నగరము.

రాష్ట్రీయసభకు మహమ్మదీయులు కాని వారి వోటులు 80 వ తేదీన పుచ్చుకొనిరి. వండిత గోకర్ణనాథ మిత్ర, సర్దారు నివాసింతుగార్లు బాగుగా పోటీ జరిగినది. 16000 మంది ఓటులలోను 1000 మంది ఓటులనిచ్చిరి. చాలసాసములందు 100 కి 60 కుంది ఓటుల నిచ్చిరి. ఇన నమ్మదీయవలన మద్యగులు కొంతమంది ఓటులను నిర్ణీతకాలము లోపున ప్రాసీనావలక పోవుటచే వోటుల నియోజనము వారిలో కొందరి కాకాధంగము కలిగినది.

అలహాబాదు

సంయుక్తరాష్ట్రీయులందు నియోజనము శాసనసభలో జరిగినది. నిరాకరణవాదుల అపరిమితముగా వదిలేసినవారిని బట్టి చూచిన వోటుల నిచ్చినవారి సంఖ్య సంపూర్ణికమే అనడము. రీతక పులిక సంపాదకుడు తింతామణిగా తొక్కయ్యగార్లు, ఆ నియోజనము జాన్సిలో జరిగినది.

మద్యరాష్ట్రీయులు

రాష్ట్రీయశాసనసభకు మహమ్మదీయేతర గ్రామవర్గములలో 7 టికి అభ్యర్థులు నిలవనలేరు. రెండింటి నియోజనములలో సరిగలేదు తిరస్కరింపబడినది. ఈ తొమ్మిది ప్రాసములకు యీనెల 7 వ తేదీలోగా మరల అభ్యర్థులను నిమోదించుట కధికారులు గడువు నిచ్చిరి.

అలహాబాదు

పాలింకుఅఫీసర్లు తమ ప్రేమతోనే తమ వోటులు ఇయ్యవచ్చునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి రని 'వయస్యము' వ్రతక ప్రాయమున్నది.

నవంబరు 80 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలలో

ఎన్నికలు జరిగినవి. సహాయనిరాకరణవాదులు ప్రతి పోలింగు ప్రేమనకర్త గుంపుకొని ఆచరణతో కార్యక్రమముల జరిపించుచుండిరి. మొత్తమున నూటికి 20 మంది వోటుల మూతమే ఎన్నికలందు చాలుకొనుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. సామ్రాజ్యశాసనసభ అభ్యర్థకత్తము శాసనసభాదు గారు ఉపసంపాదించుకొనుటచే లాలా పంచరంలాల్ గారు సామ్రాజ్యశాసనసభ సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడుదురని యాధిక చెప్పవచ్చును.

సంయుక్తరాష్ట్రీయుల మద్యభాగపు నియోజనకర్తము వారు రాజ రాంపాటు సింగుగారిని ప్రేమకాన్సిని సభ్యునిగా ఎన్నుకొనిరి.

బొంబాయి

బొంబాయి ఎన్నికలఫలితములు.

ప్రొవ్ మహమ్మదీయేతరవర్గము. వీధక ఆంటోలు ట్లన్ గారు.

అనామదావాద్ మహమ్మదీయేతర గ్రామనియోజక వర్గము. (1) జె. హెచ్. మహారావు (2) ఎ. హెచ్. గొదాడ్ (3) యస్. యచ్. ఈశ్వరసింగులది.

గుజరాతి బహిందారుల నియోజకవర్గము (సామ్రాజ్య శాసనసభ) సర్దార్ ఈశ్వరసింగులది, పశ్చిమబాంధివ్ మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గము. గొల్ రావునవాదర్ సి. డి. గుడే గారు డెక్లెక్ సర్దారు, బహిందారుల నియోజక వర్గము. సర్దారు జి. యచ్. మెంటాలిక్.

త్రిలింగాయుధేద మహా విద్యాలయము; ఓరుగల్లు.

విద్యార్థిభాసము

ఇచ్చువారివిద్యాలయమున శాసనసభకు సాంగముగ నవరికరణముగా కారీకప్రాధికముల చాపాత్మక సాంక వాయముగూడ బోధింపబడును.

సంస్కృత కత్.

ప్రతేకాధికారము. సంస్కృతసాహిత్యము, శాంక్ష భాషాసంబంధముల గల విద్యార్థు లిందు వైద్యవిద్యార్థుల మన కర్తవ్యై యుండును. వీరము 15 సంవత్సరములలో అందెని వయస్సు గలవారై యుండవలయును.

ప్రతేకాధికార కత్.

ఉభయభాషాపరిచయము గల విద్యార్థుల లక్షణముగా నున్నార. గాన విద్యార్థి సామాన్యముయొక్క సౌకర్యముకొలది మహావిద్యాలయమునా తొక ప్రతేకాధికార కత్ నేర్పాటు చేసినాడు. ఇందు సంస్కృతసాహిత్యజ్ఞానము గల విద్యార్థులకు సంవత్సర మొక్కభాషయు సంకలీకరణు చేర్చబడును. ప్రతేకాధికారములందు గల విద్యార్థులకు రెండు సంవత్సరముల మొక్కభాషయు, సంస్కృతమును, బోధింపబడును. కేవలొక్కభాషాపరిచయము గలవారికి సంస్కృతము 2 సంవత్సరములకును. సంస్కృతభాషయు, ఆంగ్లభాషయు, కొంతవరకు వచ్చినవిద్యార్థులకు ప్రతేకము నులభింపబడును. ప్రతేకాధికారకత్తయం దాముర్యేద నిధింట్రావి సాతములు గూడ బోధింపబడును.

వైద్య కత్.

ప్రతేకాధికారకత్తలో నుత్తరై నైవారికి సుకమంబుగ 8 సంవత్సరములకును నితరకాన్త్రుసంబంధసమయములలో వైద్యకాన్త్రును బోధింపబడును. శూత్రములు, కారీరము, రోగివిజ్ఞానము, శిశుత్వాధికారము, కల్పశాస్త్రము, రసజానము, మొదలగాగల వైద్యకాన్త్రువిషయములన్నియు గూర్చుకొనబడును. విద్యుత్సాకర్యాధిము వంకి, జ్వరములందు లన్నియు పూర్ణముగ విద్యార్థులకు బోధింపబడును.

ఇందు చరకము, శుభ్రుతము, శాస్త్రము, రసరత్నము ముద్రాము, రసేంద్రతంత్రము, భౌతకళాము, మాధవ నిదానము, యాన్నగు ప్రామాణికగ్రంథములు విద్యార్థుల వైద్య విద్యార్థులకి నుపకరణములుగ నియమించబడును. ఆంగ్ల వైద్యమున కారీరము, శూక్ష్మజీవకాన్త్రుము, రసకాన్త్రుము వ్యవహారము, శైవము, మొదలైంది రిద్దరులకు శాంక్షవైద్య కాన్త్రుజ్ఞానచే విద్యార్థులకు బోధింపబడును.

శరీరవిభాసము.

విద్యార్థులు తీర్పయిన పిదప వారి శాసనసభకు మహా మంత్రీకరీకలకు వంతులయొ పిలువనవో మహావిద్యాలయ మందొక ప్రత్యేక కమిషను గూర్చి రిద్దారు కరీకంకం జేయుటయొ సంఘముచే రిద్దారులయొందురు.

ఆంధ్ర కత్.

ప్రతేకాధికారము. ఆంధ్రభాషయందు గవ్యకవ్యముల నవ్యయంబునగల సాహిత్యము, సంకలీకరణము, గలవారును, 15 సంవత్సరములలో అందెని వయస్సు గల వారును నీకాఖయందు కేర సర్వై యుండును.

వైద్య కత్.

ఈ కాలలో చేరియుండు విద్యార్థులకు దెవంగు టీకలు గల సంస్కృతవైద్యగ్రంథములు, దెవంగున ప్రాసిన స్యురంత్ గ్రంథములు నుపకరణములుగ నియమించబడును. కేవల సంస్కృతాంగ్ల గవ్యవిషయములు గురుముఖమున నాంధ్రోపన్యాసములములను బోధింపబడును.

ప్రత్యేకాంధ్ర కత్.

అప్పు సంస్కృతజ్ఞులై తరంతరగా వచ్చు సమర్థములకు సంస్కృత గ్రంథముల యాంధ్రటీకలనునవి కలిగిన జ్ఞానముతో వైద్యవృత్తి నవలంబించి యిచ్చువారలకు త్రిలింగాయుధేద మహావిద్యాలయ కమిషనర్యధిక కలిగించుట తొక ప్రత్యేకాంధ్రకత్ నీసంఘముచే నిర్వహించును!

విద్యార్థులకాలము. అయినాసములు. ఈకాలములో వీరల కమిషరీ కొంత వయసును గలిగి యిచ్చు లఘుత్రయమునందు నుఖ్యవిషయము లన్నియు గురుకృతమునందురు; రసకాన్త్రుగ్రంథములయందు వసధములను శాస్త్రీయము లగు ముఖ్యశాస్త్రములు కొన్నియును సామాన్య కారీక ప్రాధికారము

మును, వ్యవస్థాత్మకము, శాస్త్రీకములముల కొన్ని తిభిర మావమైన యంతర్వ్యాసముల మూలమున శాసనసభ లాంధ్రమున బోధించురు.

వరభాషుదారుల యధికారమునబట్టి యీ 6 మాసములలో కొంతకాలము తగ్గించబడును.

విద్యార్థుల సదుపాయములు.

వివిధమైన సెలవేరము లీయ నక్కలు లేకయె యితిర ముగ విద్య గలవలయును. పుస్తకములు, భోజనము మున్నగు సౌకర్యము లెరికి వారు కావించుకొనవలయును. కాని, యోగ్యులని విద్యాలయధికారులచే నిర్ధారించు లని కొంత మందికి విద్యాలయ సంఘముచే భోజన సౌకర్యము కల్పించెదరు.

ఇచ్చువారి విద్యాలయమున సంస్కృతకత్తు, ప్రతేకాధికారకత్తు, శాంధ్రకత్తు, ప్రారంభించబడినవి. ఇందు చేరవలయు విద్యార్థులు కారీక బి 80 లోపుగా కేర భాషులు వంపించుకొనవలెను. ప్రతేక మొనంగబడిన సంకలి తెలియబరిచి పంపిణీ వచ్చి చేరవలయుండును.

ప్రతేకము సభ్యులందువారు మహావిద్యాలయ విద్య కాలములలో వైద్యరాజు దాక్తన అవధానిగాక ప్రాసీ అనేదన పుత్రములు తెప్పించుకొని సుకమముగా కేరభాషులు చేయవలయును. సాతములు ప్రారంభించు మహావ్రతము విద్యార్థులకు తెలియబరచబడును.

మహమ్మదుజన్మ దివసోత్సవము

నిన్నటిదినము లాతీధవనమున సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి యభ్యుత్థతగ్గింద జరిగినది. హిందువులుగూడ పాల్గొనిరి.

కార్యక్రమము

ప్రత్యేకమున కభ్యులందరకును ఫలహారములు పెట్టి బడిన పిదప ఒక మహమ్మదీయుడు ఆరబ్బి భాషయందు ప్రార్థనను నత్తుక. ఇంకొక బాటు ఉద్ఘాటనములను ప్రార్థనముగ జరిపెను. తదనంతరము అభ్యులు, సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు, ఇచ్చట నుడిచిరి. మనము నేడిచట నమానేక మగుటలో ప్రయోజనములేను. హిందూ మహమ్మదీయులకు అలవడి వికమత్యము ప్రతిదినము అభివృద్ధియగుటల సర్వవిధముల ప్రకరణసాధిక కృషి కలవలయును. ఉభయలకు అనురాగము కుదురవలయును. రాజకీయ మోక్షమునకు మనకుందరము వ్యవస్థల జవాబిప్రాయములకు పాటించక నిరంతరకృషి చేయవలయును. మన ముధ ములము సంఘ భావము లో పనిచేయని యెడల అధో తిపా లగుదును. మనకు రాజకీయమోక్ష సామ్రాజ్యము చేసారలయునన్న ఒకేవ్యావధము గలదు. (సహాయ నిరాకరణమే తదనోపాయమని సభ్యులు నుడిచిరి.) అయ్యగారు అయ్యది ఎన్నటికిని కావాలదు. దానిని నేసంగీకరించకు అయ్యది అన్యదామకమని ఘోటాధముగ జెప్పవలసినది. అట్టి మోక్ష సామ్రాజ్య ప్రాప్తికి నిష్కామకల్యమగు హిందు ముసల్మానుల వికమత్యమే ప్రధాన సాహసము మహమ్మదు ప్రవచనములకు స్వాకంక్షియముని నిష్కామకల్యమును బోధించెను. అట్టి మహనీయుని జన్మదిన వర్ధంతిని మనమందరము నవాకరభావముతో జనవలయును.

మైకేలుగారు.

అంజుమాన్ ఇస్లామియాసంఘము హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును వికమత్యమును కలుగజేసి ఉభయములను ఏకీకరణముగ ప్రకరించునటుల జేయు ముక్త్యులతో స్థాపితమైనది. అట్టి వికమత్యము అవిచ్ఛిన్నముగ కల్పింపటకు రాచకీయములు ఈ సంఘముచే కార్యక్రమమున జేర్చబడలేదు. పూర్వమొకప్పు రాచకీయముల వర్తనలనే ఈ సంఘము విచ్ఛిన్నమైంది. మనకు కలయునది సాంఘిక వికమత్యము, సాంఘిక ప్రేమ గాన పితైసపుట్టెల హిందువులకు ముసల్మానులకు గలపి కలహారములను గావించి ఒండొంట్ల యభిప్రాయములను తెలిసి కొనుటకు ప్రయత్నించు చుండవలయును హిందూమహమ్మదీయుల వికమత్యమును వెఱపంద జేయుటకు మనము కాఫీహాటులనందు ఉభయములకు కలపి ఫలహార మొనర్చుట, భారతకాన్త్రోత్సవమున మహమ్మదీయులును, హిందువులుగలపి మహమ్మదు జ్యోతికవర్ధంతిలకు జనమట గోవధకు అప్రతియుటకును కృతజ్ఞతీచవలయును పిమ్మట ఇంకా ముసల్మాను సోదరుడు మహమ్మదు ఆయన సంతోషముగూర్చి ఉత్సాహించెను.

అభ్యులు మైకేలుగారు జెప్పినసంగతులను, మహమ్మదు సంతోషమును కొడిగించి ఆ ఉభిప్రాయములను మనము గమనించి ఆప్రకారము మెలగక పుననియు అట్లొర్చినచే నిజమగు వికమత్య మేర్పడువరకి.

అభ్యులందర కంధములలో నభిమతి చెను.

ప్రొ. శ్రీ సుధాకరరావు గారితో కలవరం.

అంతకును ఎన్నియో ఇంట్లో గాత్తి తేయటం నిన్ను
 కేసరం ప్రయత్నించి పట్టాఁ సాల్సె జవాను కనిపెట్టెను. రాత్రి
 బిట లివగుచుండగా ఫిక్సులీగా నానానానుకొక పురు
 షుడు ఎదు రయ్యెను. ఆ పురుషు సరదు నిలబెట్టునరిక చుట్టు

కాటిల్ లో మూడు కొట్టులు భస్మీకృతము లైనవి. 14
వేల చేబులు (క్రెటివో) పెన్సియో ఇండ్లు కూలినవి. కాటిలో 6
వేల చేబులు పూర్తిగ చెడిపోయినవి. తిక్కరూపుల బార్లాను
పీఠిలో 8 వేల చేబులు భస్మీకృతమైనవి. మిక్సియో (క్రెజేకను
1700 చేబులును, ఎన్సియోనందల చర్మములును వధవయ్యెను.
కిర్మిక్యోలుగద్ద మాటుకావినప్పట్లుగా నానుండుచున్నాలో ఎన్సి
యోనుకావిననుచు తగులబెట్టిరి. కార్మిలోని బ్రాహ్మసోద్ర

కన్యాశుల్క ప్రభుత్వ పాఠశాలలో కలసి ఉన్న కుటుంబాలకు కేవల
సామాన్య అనుబంధ పురికొల్పే వేతనం ఉంది. యువరాజుగా రక్షణ
కడప 271500 అనుబంధ పురికొల్పే వేతనం ఉంది. ఇక్కడ దానాపూర్వం
ఎక్కడ ధైర్యం కలిగి వేయవచ్చు.

26/14. 17.5.5. 10/12.
10/4 71/ 107/.

సంస్కరణములు.

(191)

విశ్వవిద్యాలయములను.

గూర్చి నిన్నటి సభను సాంఘికాలము 5 గంటలకు వచ్చుచున్న కార్యాలయము వర. సి. క్యాంపస్ వెళ్లి గాఢాధ్యక్షుల (10వ ఎన్. క్రిమినాలజీగా రహస్యనియమములు వదిలి.

ప్రస్తుత మున్న విద్యావిభాగమున మార్పులకు నూతన పరిపాలనను చూపాలను కట్టుకు. మన విశ్వవిద్యాలయపు మైఖేలా నెలకు గూడ మన విద్య పూర్తి (వయోజన రాహిత్య మని వ్యక్తీకరించి. భారతీయులకు గలవలకు విద్యవారి బుద్ధివికాసమునకు ధనియంత కలయినను. భారతీయ సాంప్రదాయమును అనుసరించి విద్యకు మన బాలకుల శిక్షణలను. ఇప్పటి విభాగము కేవలము ప్రభుత్వోద్యోగమునకు శిక్షణలనే కయోజనము చున్నది. విద్యార్థులకు మరయోగించు సంకలము నేర్పించుట లేదు. ఈలోకమునకు ప్రభుత్వమునాడు తరవాదులు. స్వాధ్యయ కమిషను నిరేకము గూడ నివృత్తియొనమైనది. అందులో అందరుకు సాక్షాత్తులై. వీరి విభాగము నుండించిన మనకు విద్యా విషయములకు అనుకరముగ కర్మచుకుట కప్పు ఎట్టి మోక్షము చేయరాదు. భారతీయులకును మనోభావములను గ్రహించుకొనిగలవారు అందుచేరక వారికిలము క్షాప్తు మైనది. వారు నుకము ఎటల భక్తివిద్యానములు గలవారు. భార్గవ శింతావరము. వ్యాసశిష్యులు. సాక్షాత్త కేతుల వల భారతీయులకు ప్రకటిత నమస్కర. మగు గుణములు అల కడలేదు. లోకవికృతులకు వికసించేయుద్ధివిద్యను గరవవలయు ను. అప్పుడే సైన్యకు నేర్పించిన ఈ లోకములు దొలగెను. ఇయ్యది లేనకే సాక్షాత్తులకాభివృద్ధి అధికనంతరి చేయరాదు. విద్యార్థులు విషయములకు అన్నిటిని వలెభోధనబుద్ధిలో యో శించవలయును. వారిని క్రియారూపమునకావచ్చు కార్యములకు వినియోగించ వలయును. ప్రత్యేకముగ ఈ క్రింది వికసించుటకు కార్యాలయకు సంబంధించని వారిని విశ్వవిద్యాలయములకు సభ్యులుగ నియమించ వలయును. వీరందరును గర్వదా విద్యావిష యమున గూర్చియు కలెక్టరు కేయవలయును. వీరు ఉత్తమాన ములనుమాత్రమునే ఇయ్యవలయును. వివిధ ప్రదేశములకు వీరెగు రించి ప్రబోధమును కలుగజేయవలయును. భారతీయులలో గూడు కొన్న మెంటివిక్కు బూర్గోను విశ్వవిద్యాలయమును నెల కొల్ప కలె నని వాడు ఉద్దేశ్యము గలదు. నేదాంకకాత్రము భారతీయులకు అనుకరము. ప్రకృతకాత్ర ము, మైద్యవిద్యకు మనము మన విశ్వవిద్యాలయమున ముఖ్య ముగ మెంపొంద కేయవలయును. నక్షత్రకాత్ర మును గూడ మనము కసించేయ వలయును. భూగర్భకా కాత్రము, కృత్కాత్రము, లోహకాత్రము, చాల అనుకర ము. ప్రత్యేకముగ మైద్యవిద్యకు ఒక విశ్వవిద్యాలయ ముండ వలయును. అవిభాగము సంకలనభారతీయులే నుచూడవల యును. వలెకలెవలయును.

అభ్యుదయము

నూతన సంస్కరణముల కలన విద్యావిభాగమున విశ్వ విద్యాలయమున ఎన్నో మార్పులకు లోగకే ప్రస్తుతమున్న లోక ములకు లోలించుటకు వలగు సనియ విశ్వవిద్యాలయము వారు చక్కని ప్రోత్సాహ భవమున కర్మచరచిన ఎట్టక విశ్వవిద్యాలయములకు అనుకరము లేదని.

అభ్యుదయకు వందముతో నభిమానము.

జగ్గయ్యపేట

ఈ నెల 22, 23, 24, 25 తేదీలందు క్రియర కాల ముబ్రహ్మబుద్ధిగు ప్రగార సహాయనిరారణము లాగా వికసముగా ప్రజలకు తెలియవట్టు జెప్పివారు. శ్రీ ల కు కూడా రెండునభలు చేసిరి. ముద్రాదులకు కూడా వికసభ చేసిరి. అంతరి తప్పికిరమగు గంభీరకావ్యానము తిప్పిరి. ఈగ్రామములో స్థాపించబడిన వాతీయపాతకాలకు 18 మంది మెంబర్లుతో ఒక సంఘ మేర్పరచిరి. ఇంద్రప్రియలో కంచని స్థాపించుటకు తగిన ఎర్పాటుకూడా చేసెద్యిరి. రాట్న ములు. మగ్గుములు వగైరా కృద్ధికరములకు దగిన ఏర్పాటు కూడాచేసిరి. నే. కంకటామయ్య

విద్యుదు దుస్స్థితి

విద్యుత్ సరఫరా అలభ్యము

అందకు, నవంబరు 20:- విద్యుత్ సరఫరాం దొకడు నిన్నటి లోజున 87 గురు కట్టుకడి రని చెప్పెను. నేనియలవాద్దకు పట్టుకొనినందులకు వా రట్లు చేసిరి.

దర్జిలలో నిన్నటిలోజున కట్టుకడిన వారిలో నిలియ ము నియర్చుగావారు. వీరు సాకు మేయార్లకును పార్ల మెంటు సభ్యులకును నుండెను.

అందకులో నిన్నటిసరకు దురంతములనుండి ఉద్యోగి యలకు ప్రజలు కాపాడుటకు పెక్కు ప్రయత్నము లొసరింక బడినది. ప్రతి మంత్రిగృహము చుట్టును రహస్యభటులు కావలియుండుట కేర్పాటులు జరిగెను.

కొంతమంది ఆయుధసాములు ముఖాచ్చానలలో నిన్న రాత్రి దర్జిలనుండతి ప్రేమాను జన్మలు ఆఫీసున కన్పియట్టిం చిరి. వారు మొదట యూనియన్ నిర్మల ప్రతిక వినిపియెచ్చు, కావ్యాంయమున కరిగి అచటి వారిని కుపాతలతో బెడలిం చి ఈ సంగతి నిండుకము బయట పెట్టనట్లు వారిచేర భారత చేయించి బయటికిపోయిరి.

కేమెటెం కమిషనున చంకబడిన బ్రాహ్మణుని నైరి కులు మొక మేజరుకు, నలుగురు కెప్టెనులకు ఉండిరి. వారు చాల దైర్యముతో పోరాడిరి. కాని కార్యము లేకపోయెను నైరికోద్యోగము మోటానలలో కచ్చునవుడు మోటానలు నడువలేకంతచేసి వారిని చంకవలయు నను యుద్దేశముతో హంతకులకరకు రోడ్డుకు అచ్చునచ్చు చెడగొట్టిరి బండ్లు నిలబడిపోయినవెంటనే వాడుకుపాతలను కావ్యాట కారంభించి చాలకాధించి రెండవండిలోని వాడుసంతలమై కుపా తలను కావ్యాట కారంభించి హంతకులు కతరంకరగ నుండె ను ప్రయోగించుటకున మోటానలు చెడిపోయి నడవులకు దుస్స్థితిగలు అయ్యెను. కిచ్చుట లోకవికారు ఎరజియెన లోయ (పానములను కాపాడుకొనవారికాని కార్యము లేక పోయెను. మొదటిండిలోని కారంకలును చంకబడిరి. రెండ వండిలోనివారు చాలనేకటికరకు ఏదినించిగాని వికరకుర కంద కలనక వారైరి. బండ్లెచ్చిటికి పోవలయునో అంతటికి పోవండుటకున అచటివారు వలెలవార్లము కొంతమందిని కుడిరి. వారు చచ్చిపడియెచ్చు వారిని వాడగతిగిరి. ఆరెండు బండ్లలో నూరకేపు దొక్కడును నిన్నటిసరకు కరమయ్యెను.

స్వముల పోలికనుకేర్పాటు చేయుట.

ఇంగ్లండులో నిన్నటిసరకు లింకను హక్కులు మెసరించు నడల వారి నెదిరించుటకు నిర్దముగ నుండవలసిదని అందకు నందతి స్వములపోలికనుకాని సభికాములు పాచ్చరించిరి.

నవంబరు 22-వ తేదీనాటి రాత్రికామన్న సభలో నెండి బంగారముల ఎగురుతిలియ అంగీకృతయ్యెను.

కార్మిక విచారణసభ

అందకు, నవంబరు 20:- విద్యుదులో పోలినువారు కనీకర్మకొనుటకు గూర్చి విచారింక నియమించబడిన కార్మి కవిచారణ సభ నేటి యడయము అందకునుండి దర్జిలనుకు బయలు చేరెను. ఆర్థికపాదర్పకు, ఆదర్మకు (రిగాడియరు జనరలు సి. వి. భాన్సునగారు కమిషను ను సభ్యులుగ నున్నారు.

సామ్రాజ్య కావనసభ.

డికేంబరు నెల 1 వ తేదీనుండి క్షేటుకొన్నియ తెడన్లే తీవు అనెంట్రికభలు అమలునకు కచ్చిన కని యండియా దొర తనమువారు 1 వ తేదీని ప్రకటించిరి.

తామర తైలము

డబ్బా 1-కి 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు. తామర, తీట, గజ్జి, మంచిమందు

ఒక్క మా తామరతైలము డబ్బాను ఆరు అణాలకు కొని వాలుగయెడు సాయలు రాచినయెడల మీ తామర నిర్మాలు మగును. నయముకానియెడల మీ ఆరు అణాలు తిరిగి తీసుకొన వచ్చును. రాజారాణిగల బొమ్మను చూచికొనుటనుంచి.

అమృతాంజనము డిప్లో - బొంబాయి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర మహాజనసభ

సభ్యులను చేర్చుటకు స్వచ్ఛంద సేవకులు కావలెను. సేవావరాయణులు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయమునకు ధరఖాస్తు చేసినచో రకీదు పుస్తకముల బడయగలరు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

92 వ ఉగాది సంచిక

ఈ సంచికను ఈ సంవత్సరమునుండి సకాల మున వెలువరించుటకై ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులను చేయుచున్నాము. ఎక్కుటివలెనే సుప్రసిద్ధులగు ఆంధ్రమహాశయుల చిత్రపటములతోను, అనర్ఘ ములగు వ్యాసరాజములతోను ఈ సంచిక అలంక రింపనున్నది. అనేకులు ప్రముఖులు ఇదివరకే వ్యాసములను కంపుచున్నారు. వ్యాసములను చిత్రపటములను కంకుడలించిన మహాజనులు డిసెంబరు 0 వ తేదీలోవల ఈ క్రింది చిరునా మాకు చేరునట్లు కంకవలయును. సారస్వత రాజకీయార్థికాది విషయముల వ్యాసములను ప్రత్యేకించి కూర్చున్నాము.

ఆంధ్రప్రదేశ్, 212, పోస్టుబాక్సు, మద్రాసు.

ఆంధ్రోద్యమము
మొదటి యె దాంధ్ర మహాజనసభలయందలి
సక్ష్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువశాస్త్రాన
ములు, వారి శిరశుములు, సభా తీర్మానములుగలవు.
నెల రూ 1-8-0. పోస్టేజీవేలు.
అంతిమ తీర్మానములు, 7, తంబుకెట్టిసిద్ధి,
మద్రాసు.

అమృతాంజనము

వక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి నెల 0-10-0

దంత చూరము

నెల డబ్బి 1-కి 0-2-0 12-కి రూ 1-4-0
ఈ దంతచూరము కండ్లతోతోముటకున గట్టికడుగు
అనుకూలించి రక్తము కారకుండును.
అమృతాంజనంబో, , తంబుకెట్టిసిద్ధి, మద్రాసు.

హిందూదేశైశ్వర్య చరిత్రము.

ప్రతి ౧-కి నెల అ. ర. రహాలు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
శబ్దకొముది:- ఇదివేదిలో ఇమడగల ఉన్న తెలుగు
నిధుంటువు. ప్రతి ౧-కి రూ. ౧. రహాలుఖర్చు వేలు
ఆంధ్రోద్యమము.

ఇందు ఆంధ్రమహా సభాధ్యక్షుల యువ
శాస్త్రములు, ఆహ్వాన సభాధ్యక్షుల యువశాస్త్రాన
ములు వీర్ల శిరశుములు, శిర్షు తీర్మానములు
నలక్షణముగా చక్కని కైలిలో పెద్దఅక్షరము
లతోనుడింపబడి యున్నది. నెల ప్రతి 1-కి 1-8-0.

- 7. అమృతవల్లి. 1-4-0
8. బుద్ధచరిత్రము. 0-8-0
9. ఏకభాషాలిపి ప్రకంస 0-4-0
10. ఆంధ్రోద్యమము 1-4-0
11. ఘోకలే చిత్రపటము 0-1-0
12. విలాపతరంగిణి 0-4-0

(పోస్టుఖర్చులు వేలు)

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212 మద్రాసు.

Non-Cooperation Movement.

Elections Boycott.

The Mahatma at Allahabad.

(ASSOCIATED PRESS.)

ALLAHABAD, December 1.

At a meeting here attended by a large number of students Mr. Gandhi again emphasised that the continuing of schools controlled or maintained by Government was forcing the chains of slavery stronger, but if there was even the least hesitation in their minds, they should not follow his advice.

Professor Stanley Jevons said non-co-operation had much importance in it and he considered it as a sign of great moral awakening, but they did not so much want non-co-operation as non-officials' activity. He emphasised the need for starting National Universities without any Government aid. Degrees by themselves have ceased to have any value five years after students left their schools and colleges, but they should not leave their studies before the National Institutions were ready.

At this stage Mr. Gandhi asked the students who had left schools and colleges or intended to do so to raise their hands. It is estimated that some fifty only at the most did so. It was then announced that a national school would be opened next day called Triak Vidyalaya.

"In Memoriam".

Owing to the death of Maulana Mahommed-ul-Hassan, a celebrated Moslem Divine yesterday, Delhi observed *hartal* in mourning yesterday. All shops were closed, with isolated exceptions.

Dacca Khilafat President.

In Court.

CALCUTTA, December 1.

In response to the summons issued by the Additional Magistrate, Syed Abdul Hafeez, President of the Dacca Khilafat Committee appeared in court yesterday. Babu Jaganra Kumar Guha Thakuria, Pleader, defended the accused. The case was transferred to the file of Sadar Sub-Divisional Officer. The accused was released on bail and the case was adjourned till December 15th.

The Ex-Wilsonian's Case.

Magistrate's Wonderful Judgment.

BOMBAY, December 2.

At Girgaon Police Court the Fourth Presidency Magistrate delivered judgment in the case in which Superintendent Siensu charged Raghunath S. Nimbhar, an ex-student of Wilson College and the editor of *Young Collegiate* with entering the Wilson College during the college hours on the 17th November with intent to cause annoyance to the Principal and with criminal trespass with a view to intimidating the students of the college. The Magistrate convicted the accused and ordered him to be bound over for Rs. 100 to keep peace and to be of good behaviour. The accused hesitated to sign the bond for considerable time but was prevailed upon by friends to sign it. The accused was for some time taking active part in preaching non-co-operation among students.

Official Items.

DELHI, December 1.

A *Gazette of India Extraordinary* has been issued to-day establishing the new constitution consisting of the Legislative Assembly and the Council State with effect from the 1st December, 1920.

The Aligarh University Act has been brought into force from to-day creating the Aligarh University, under the Vice-Chancellorship of the Rajah of Mahmudabad.

Benares Hindu University.

BENARES, December 1.

The annual meeting of the Court of the Benares Hindu University was held last evening in the Kashi Naresb Hall. In the unavoidable absence of the pro-Chancellor, His Highness the Maharaja Srimad of Gwalior, Pandit Madan Mohan Malaviya, Vice-Chancellor, took the chair. Pandit Malaviya gave an account of the progress of the University during the year. He narrated the work done in various departments of the University and foreshadowed all the developments in contemplation in the very near future. He gave an encouraging report of the collection of funds he could make during the year and acknowledged with gratitude the numerous donations he had received for the boarding house of the college, for the girls' hospital, medical college and so on. The Bombay Presidency had subscribed during the year a sum of Rs. 32 lakhs, nearly ten lakhs of which had already been received into the treasury of the University. On the motion of the Vice-Chancellor, the meeting of the Court was adjourned to the 11th December.

No Cause for Despair!

Nothing serious has happened at the Benares Hindu University as the result of Mr. Gandhi's visit. There have not been any withdrawals yet and if there are any withdrawals at all, it is believed the number will be less than hundred out of the total strength of about 1,000 students in various colleges of the University. There has not been any interruption to the work of the college and lectures have been continuing as usual. The classes do not present the appearance of being depleted in any noticeable measure. This result is believed to be largely due to the persuasive influence of Pandit Malaviya and the almost solid opposition presented to non-co-operation movement in connection with education by the Principal and staff of the Central Hindu College.

Col. and Mrs. Wedgwood.

BENARES, December 1.

Colonel and Mrs. Wedgwood arrived here to-day on their Indian tour and left this afternoon. Colonel Wedgwood addressed the students of the Hindu University this noon, Pandit Malaviya presiding. In the course of his speech he exhorted students to cultivate self respect and self confidence and urged them to think for themselves and their country from different stand points. He was pleased with the working of the Benares University for which he held high hopes.

The Polling Booths.

Tamil and Andhra Districts.

Benares.

—:—:—

BENARES, December 1.

Elections in connection with new councils went off peacefully yesterday, very good arrangements having been made for the purpose by the special reforms officer. Non-co-operation placards were seen almost through the whole day exhorting people to follow Mr. Gandhi's lead. The percentage of voters who appeared at the polling stations was even lower than was expected in Bengali quarters, where voting was brisk. The Mussalman percentage was very much lower.—A.P.

Central Provinces.

NAGPUR, December 1.

In the recent elections for the Central Provinces Legislative Council there were no candidates from seven non-Mohamadan rural constituencies and in two non-Mohamadan rural constituencies nomination papers were rejected as invalid. Thus there are nine seats vacant and to fill up those vacancies the Chief Commissioner is pleased to call upon those constituencies to submit fresh nominations before the seventh instant.—A.P.

Ambur.

At Ambur polling station voting took place yesterday in the sub-registrar's office. 49 persons came and voted out of 597 capable to vote, among whom most were Government servants and their friends. At Tuhpet and Maripatti polling stations it is reported no voter came to vote in the former and only a few votes were recorded in the latter. Vadagatur, Alangayam, Natampalli and Kuppam reports is not known yet. Full details will be let known later. The Khilafat Committee, Ambur has done good work in town and villages in connection with the above said polling station.

Villupuram.

Villupuram is the polling station for Municipal area and for about 20 villages around. As per list there are more than 900 voters and it would appear only 20 to 25 voters have voted. Two of the local Municipal Councillors and an Honorary Magistrate had to go from house to house and were able to secure only these votes.

The vast majority of voters have already signed the declaration books of Mahatma Gandhi and those who have not signed, have deliberately withheld their right to franchise.

Madura.

The Council elections passed off quietly here. The weather was very good. Only 862 voters out of 6,853 recorded votes for the Madura urban seat. 850 out of 1,616 voters recorded votes for the Assembly. 164 graduates out of 250 recorded votes for the University seat. Only 2 Muslims of 106 voters for the Legislative Assembly and 1 Muslim out of 517 voters for the urban seat recorded votes. Fifty per cent of Sourashtras voted.

Tirupati.

In Tirupati Municipal area the recorded votes came, to nearly seven per cent including officials. Mahamadan votes are nil.

Bapatla.

Non-Co operation at Bapatla is a complete success. Out of a total number of 671 voters for the Madras Council only 3 have voted. Those are government officials. The total number of voters that have voted is 6 out of 867 of which 2 are Christians for their constituency. Even these were induced by the local missionary.—*The Hindu*.

Ganjam District.

The polling results, so far as known, are encouraging. The non-cooperators of Baruva with seven hundred voters returned an empty polling box. About eight stations polled only ten per cent. The average polling is not expected to exceed twenty per cent.—*By wire*.

Railway Notes.

TRICHINOPOLY, December 1

The District Traffic Superintendent wires—

Line between Srirangam Road and Murugapeta on the Erode branch restored. Through running resumed to-day.

Booking of all descriptions of Traffic is stopped for the stations between Nannilam and Arantangi via Mayavattam and to stations beyond Alattambadi, including Vedaraman branch via Tarjore and Tiruvallur owing to breaches between Nannilam and Kodikalpalayam Alattambadi and Mutupet Maravakudi and Adirampattam and on Tiruturai-pundi Vedaraman branch.—A.P.

TINNEVELLY, December 1.

Though through running has been resumed over the breach at Gangai Kondan trains continue to arrive late. Last night mails due at 6 did not arrive till 8-30. The breach which was one of the most serious that occurred on Travancore line and which was repaired in record time was first discovered by Permanent Way Inspector, V. Muthukrishna Naidu, who getting information of the overflow at the flood spot hurried to the spot at night in heavy rain though the place was not in his jurisdiction and finding that some portions of the line had been breached gave timely warning to the driver of the mail train who backed it to Maniyachi thus averting by his watchfulness and presence of mind what might have been a disaster of great magnitude.—A.P.

An Appeal Dismissed.

LAHORE, December 1.

At the Lahore High Court Mr. Justice Abdul Raof and Mr. Justice Marneau were engaged on Monday and Tuesday in hearing an appeal lodged by Messrs. Meugens and Dignasse, the former Official Liquidators of the People and Amritsar Banks in liquidation against the order of Mr. Justice Chevis ordering them to refund Rs. 814,333 to the present Official Liquidator, that being the amount which it was alleged they had charged in excess of what they had been held entitled to in respect of their remuneration. After counsel for appellants had argued the case at length their Lordships rejected the appeal and confirmed the order of Mr. Justice Chevis.—A.P.

Indian Situation in Fiji.

A Horrible Tale.

Mr. Andrews' Views.

—:—:—

(ASSOCIATED PRESS)

CALCUTTA, December 1.

In an interview with a representative of the Associated Press, Mr. C. F. Andrews stated that the news from Fiji was most serious that had yet been cabled. Half of the Indian population were selling off all their property and claiming to be repatriated. A cablegram had been received from Mr. N. B. Minter who had done all he could in the earlier part of the year to prevent the Indians from striking. It was apparent from this cablegram that they could be restrained no longer and were determined to leave Fiji at all costs. More prosperous and free Indians are involved as well as those who have just come out of indenture. Indian property on the north side of the main Island is worth at least £300,000. From this figure it may be gathered how seriously the Indians have taken the situation. What is difficult to understand is the attitude of the Colonial Sugar Refining Company with its many millions of invested capitals. Non Official members of the Legislative Assembly representing the sugar planting interests have just voted solidly for the introduction of Chinese indentured labour, but it is practically certain that Australia and New Zealand will not allow this. Mr. Andrews states that when he was in Fiji, the planters themselves were against Chinese labour. Shortage of labour must now be extreme and it would appear certain that very soon Indian labourers demand for higher wages must be granted. Mr. Andrews regards it as certain that sugar industry could easily afford those higher wages out of the profits. He thinks that the matter is so urgent that immediate enquiry is needed from the Indian Government. Mr. Minter in a recent letter has shown that the Fiji Government itself cannot resist the pressure of the sugar industrial capitalists. He holds that Fiji Islands should be separated from the Colonial Office and handed over to the New Zealand Government for administration. Mr. Andrews regards it as highly important that the Indian people should have a voice in the immediate problem as to what is to be the future status of Fiji. Perhaps the most distressing aspect of all is that the Indians from Fiji on their return to India have the greatest difficulty in being taken into caste. Experiences of recently returned migrants both as to their treatment in Calcutta and also in upper provinces have been bitterly disappointing. If thirty thousand are to come back hurriedly without preparations being made, suffering is likely to be acute.

Calcutta European Quarters.

Serious Burglaries.

CALCUTTA, December 1.

A series of daring burglaries have recently taken place in the European quarters of Calcutta, the *modus operandi* being the same as those of the men who committed burglaries in Bombay and Colombo. The Police are inclined to believe that same brain and pair of hands are responsible for crimes in three cities. Particulars of two recent cases are as follows. Mr. and Mrs. Eltris recently arrived from home and took up their residence at 9 Dent Mission Road. At night a burglar entered Mrs. Eltris bedroom and standing near her bedstead on which she was lying asleep opened the almirah and decamped with jewellery and wearing apparel worth six thousand rupees. Mrs. Eltris is convinced that she must have been drugged since otherwise it would have been impossible for her to have slept soundly during the time when the burglar was operating on her almirah. There is evidence to show that a motor car was driven up and halted about two o'clock on the night of burglary near the house occupied by Mr. and Mrs. Eltris. In the second case the premises occupied by Mr. R. P. Basu Bar-at-Law at No 56/1 Elgin Road were similarly burgled and Rs. 4000 worth of jewellery stolen. It is said that a motor car was also on this occasion seen waiting near Mr. Basu's residence on the night of the occurrence.

Poona College and Government Grant.

POONA, December 1.

In a statement issued to the press Mr. Patabar, President of the Board of life members of the Shikshana Pracharaka Mandal, which conducts the new Poona College explains the policy of the Mandal in regard to the public demand that Government grant and University affiliation be given up. After carefully considering the situation, the board have come to the deliberate conclusion that it would in no way be in the interests of the institution to accede to the public demand referred to above. Excepting the two life members who have left the institution of their own free will all the members are determined to go on with their work on the lines followed so far. They will leave no stone unturned to make the institution increasingly useful and popular.

Bengal Coal Strike.

CALCUTTA, December 1.

The Strike epidemic has spread to the Bengal coal field and among the enterprises temporarily paralyzed are the two Kumardhubi enterprises, the engineering works and the fire brick factory. Several of the collieries in the same neighbourhood are affected and there are rumours of the probable extension of the movement to the iron and steel works in the vicinity. The workers' demands are the usual ones, a large increment in their pay and various bonuses. In addition to the strike of jute mill coolies in Sibpur, Howrah, about 2000 workers of the Radha Kissen and Bharat Abhuday cotton mills went on strike yesterday. They demand increase of wages similar to the jute mill coolies, viz 75 percent. The cotton coolies, are however quiet and orderly so far. The Sibpur jute mill strikers who caused disturbances on Monday morning were quiet yesterday. There is at present nothing to indicate the end of the strike. Some 1,500 jute mill heads at Gurnery have struck.

మిక్కిలి పుష్కలముగా ఉండియు వేరమునందు తెండునట్లు చూడగలుగుటకు
ఈ మందులను తనవలెను భావించి వాడుకను తలపెట్టుకొని పరిశుభ
ముగా నిగనిగలాడుచుండుటకు ప్రతిష్ఠియైన నీతిపురుషుడును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టరు)

ఈ మిక్కిలికలహ మూతన పొంగివెల్లుచును కలిసింది కానికొరగాను తెంచుటకు
తగిన శక్తి లేదు మామందు కలదు. నుంచును నిగ్గొట్టును. తలపెట్టుకొని పరిశుభ
ముగా నిగనిగలాడుచుండుటకు ప్రతిష్ఠియైన నీతిపురుషుడును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు కలహ మూతన పొంగివెల్లుచును కలిసింది కానికొరగాను తెంచుటకు
తగిన శక్తి లేదు మామందు కలదు. నుంచును నిగ్గొట్టును. తలపెట్టుకొని పరిశుభ
ముగా నిగనిగలాడుచుండుటకు ప్రతిష్ఠియైన నీతిపురుషుడును ముఖ్యముగా

తల పుకట్టి 1-0-0 ని. పి. చార్జి 0-5-0 అవాలి.
మామందు 2-12-0 ని. పి. చార్జి 0-12-0 అవాలి.

కొత్తపేట:
గంగ్లయింగియిన ద్రగ్ అందు తెలియక కంటెని,
D 120 W 120) 155, బుద్ధాచారి, బొంబాయి

ఆంధ్రప్రదేశ్ - సంవత్సరాది సంచికలు

ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ తరపున ప్రతి ఉగాదిని వెలుబడును.

ఇదివరకు 11 సంచికలు ముద్రించబడి, ఆంధ్రదేశమును అలంకరించుచున్నది.

దీనియందు భారతదేశములోని అనేక ప్రముఖుల చరిత్రములు శిల్పరచయితలతోను, ముద్రాసాధన
కళాకారులతోను, కల్పనలు పద్యగుణాదీని శిల్పరచయితలతో నుండు తెలుపుచున్నది.

ముఖ్యముగా ప్రఖ్యాత ఆంధ్రవాదులతో జాగ్రత్తగా, ఆంధ్రోద్ధరకత్తయిన తెలుపును.
1916-17-18 వ సంవత్సరములో జరిగిన విశ్వవిద్యాలయ చక్రవర్తి యుద్ధవిజయ శిల్పరచయిత
మొలకలతో నుండు గా ముద్రించబడియున్నది. మరియు దేశమున కవిత్వముగల అనేక విజయములు
దీనిములముగా తెలుపుచున్నది.

ప్రతి సంచికయందును అయా సంవత్సరమునకు జరిగిన తెలుగుసంభాషణమును గలయున్నది.
ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రమునకు సంబంధించి కొద్దికాలము ఇచ్చబడును. ఇది ప్రతి సంచిక 1-5
పరమాణులు ఒక ప్రతిభా సంచికయందు కలదుగా కొనుగోరి తెలుగువారు ఇచ్చెదము.

మేనేజరు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, పోస్టాఫీసు నెం. 212, మదరాసు.

పాశ్చాత్య వెంటటాచలపండితుల

అయిదేని సిద్ధాంతమును

లోకామయహార

కస్తూరిమాత్ర లవణ

కస్తూరిమాత్ర గుణాశీలము దివ్యమగు
వేదముల రచన భావనలను తెలుపుచున్నది
దీనిలో అనేక రచనలు లేవు. వేదముల
గావున అతడు పుస్తక రచనలు తెలుపుచున్నది
పుస్తకములకు ప్రతిపక్షమును నుండేవాడు. ఇక
తెలుగువారును. ఈ మూలము కి నుండి రచన
కాంబాలముతో గాని లేక కట్టి పోయి
గాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చును
ఎడల నుండదు అట్లును, ముఖ్యము చది
వ్వరము, జ్వరము ముత్యములను, శిశువు.

ఈకామ: 1, తల్లి, తదితర, వరముల తెచ్చి బలహీనత, గా
క్షా ఎంబ, పైను, కలక, మున్నగు విధా అనేకభాషా
లును నగ్గరకు రానివ్వదు. జన్మగతినిక వేర ఉపయోగించి
తెలుగును గుణవియును. విశేషము మున్నగునైన గుణ
ములు, వ్యాపారములు, ఉపాధ్యాయములు, విద్యార్థులు మొద
లైనవి మొద ఈ మూలము కేరింత గుణమును పొందుట
గారు. 250 మూతము గల సీసా 1-0-0 కల పి. చార్జి
ఒక సీసా మొదలు అరుదైనవిలకు పోయెద 0-5-0
ఒక సీసా 0-5-0 సీసాను తెచ్చింపి పోయెద 0-5-0
15 సీసాలు " " 2-0-0
25 సీసాలు " " 3-0-0
అన్ని మూతములందును కొరతను.

శ్రీ శీతారావు పైద్యశాల

(501-594) మైసూరు.

తెలిపిపోవడము: "పండిట్" మైసూరు

349 నమ్మకము 1842

బంగారు, వెండి, రత్నములు

నగలును, ఇతర వస్తువులును

కానియొక్క విద్యుత్తు వైకము ఇవ్వబడును.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

గుడుసామి తెట్టి కంపెనీ,

వి, వైవాజుబుర్రోడ్డు, మదరాసు

నగలు నాణ్యముగాను, పూచిపోయిన వజ్రములు
అలా కలదునునది విక్రయించుటకు వుండవచ్చును. అయిన
దన తెలుగులోని అభిప్రాయముగా అర్థమైనట్లు తెలుగు
లోని ఇవ్వబడును. ఒకసారి అర్థమయ్యి నగలు వయసు
చేసికొట్టి వారి వలన మా నమ్మకం తెలిసికొనుచు.

బుద్ధిగా నహితున వా. పి. డి.

సావంతుని వనాషధి సారనవర్తి

తనకును ప్రత్య రక్తములను జనించి కాద్యములను
కేరించునట్లు నుండు. వీరువులను ముచ్చులను, గండములను
పుండ్లను, ప్రాంతాంతములను అన్ని విధములనుకల గలను చక్క
కోగములను పోగొట్టును. (25)

మిక్కిలి తక్కి వంతమైన రక్తములకారిని

తనాషధిసారనవర్తి గుణ విద్యుత్తు విశ్వమును
నహితునను, ముఖ్యములను అన్ని విధములను పోగొట్టును.
పోగొట్టును. కేరించునట్లు సారనవర్తిములను, ములములను
మును కాద్యములనుకల కోయిలను పోగొట్టి రక్తమును
కుక్కరమును. కేరిరాగ్యమును గలగతమును. 15 కోణం
కర కుండుటకు కేరిస్సుల బుద్ధిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తియు:- పి. డి. సావంత్,

గళక, పననవాడి, నెం. 2, బొంబాయి.

Proprietor: P. D. SAVANT, Fanaswadi, No. 144, No. BOMBAY

విశేషవిషయములు

అల్పకంపముల ప్రభావములు

కంపము ధ్వని కలగజేయును. కాస్త్రీయముగ
అన్ని కంపములు ధ్వనిల పుట్టించగలిగినను, కొన్ని అల్ప
కంపములు ధ్వనిలను మున్నగజేయించును. గ్రహింకలేక
పోవును. అంక అల్పకంపములు ఒకొక్కమాట విశిష్టమైన
దానిని జేయుట లభింపించును ఆ కంపము శక్తికి తిన్నదైనను
దాని సమీపమున నున్న వైద్యులను పుట్టించు కంపిత
వచ్చును. అరంభమున అల్పకంపములు యాకంపము అవైద్య
వస్తువులలో ఉన్నవి విచ్చుటచేత అవైద్యులకు కంపి
యను. సాధారణముగ కంపములు వస్తువులలో తీసెను లగు
చుండును. కొన్ని స్థితులలో వస్తువుల వికలించుట లభింపించు
ను; (కలిగివున్నట్లు నహితునందు ఒక కంపము గుణములను
ఈనహితు కంపములను, ఉమ్మడికంపములను ఒక విధ
మైన సంబంధమేర్పడినవి, కంపము ఒక విధాని కేరిగ
వచ్చింపించును. వస్తువులొక్క ముచ్చునక కారణమైన అలు
సంయోగమును విడచి వస్తువుల వికలించును. ఈయన
ప్రతి సాధారణముగ వైద్యులందఱు, వైద్యులకు కలగ
వచ్చునది కాస్త్రీయములను వస్తువులను మున్నగు. అందుచేతనే
నీన వంకెనై. పోవునపుడు విడిచిదను గాని కలిసియుం
కట్టి ధ్వని జేయును నదను గుణవిద్యులు కాస్త్రీయ
లు ఇంజనీరులు ఈకంపముల సంబంధమును మనస్సుననుండు
కొని నిర్మాణ ముగించుటకు వైద్యులొందువాడు. పా.న.

నోటి ను

తిరువతి డి|| మునసబు కోర్టులో

పూర్వ నెం 88 /20

వాది: వడగలం ముచ్చురెడ్డి.

ప్రతివాది: మైసూరు పాశ్చాత్య వారాణసిస్వామిశెట్టి
గార్హియో శిల్పి, పాశ్చాత్య, పాశ్చాత్య, కాళహస్తియలగా మిదై
ఖండగ, గా.నెం.

ఈ సందర్భ మైసూరు కలిసివాది కేరియించు చని
పోయిన శ్రీ పాశ్చాత్య శెట్టి అనువాడు పరిశక పుట్టుననే
రామకృష్ణుని నాయనిం వారిమేలకు 19-6-17 తేదీన రూ
100-0-0 అంబి ప్రాయశ్చిత్తున పోనోయి అరనిగుండా
వారి ప్రాంతమునకు పొంది రూ 185-12-0 అంబి దావా చేసి
నాడు. సరి వావాకు 10-12-20 తేదీన వాయుదా నెచ్చుబడి
పున్నది అక్షేపణ యేదై పున్నయడల వై వాయుదా దిసం
కోర్టుకు హాజరయి తెలుపుకొనెను.

తిరువతి } మాడబూసి వంకటకృష్ణమూచార్లు
28-11-20 } వారివరం కేరియ.

మదనకామేశ్వరలేహము

యది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధి, రాకుపుష్టి, బలమును,
కలిగించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. మేహము, అత్యుష్ణము, ని
కాల్క, కుక్కనపు, అతిమాత్రము, మొదలగువాటిని హరించి
వంపికాంతిని, శిర్యములనును, కామములను, యావన
సంతోషమును, సంతోషము కలిగించును, 2 డబ్బిలు చాలును
20 డబ్బిలు 1-4-0 ని. పి. 0-5-0 కోశాపుష్కలలేహము
ములంబులను పోగొట్టును. ద 1-5 కల అ 10 ని. పి. అర్.
పి. శి. పి. అంకుకంపెనీ, అయిదేనిమూలము.
(2878) పెరిదేపి, నల్లూరు జిల్లా, (Via) ఒంగోలు.

మలయచందనము

గనేరియా అను పెగోగమును కుతారము.
పథ్యములేదు. పిచికారీలో పనిలేదు.
ఎలుపు, తెలుపు పచ్చ, అను మూడు
విధముల పెగోగమును మూడు పూ
టలలో మానును. శ్రీల కునుమ
వ్యాధులకు మొద ఇది రాకొవధము.
డబ్బి 1-5 కల 2-4-0.

2 విశేషనటి (మాత్ర కొక విశేషనటగును) సీసా 0-8-0
8 అమృతగుటికలు (100 కాంబాల మాత్రము) 0-4-0
4 నాగరఖండము (అతీర్తిక లేహము) డబ్బా 2-0-0
5 బదనానల వటి (కడుపునొప్పికి, కడుపుబ్బరమునకు) 0-8-0

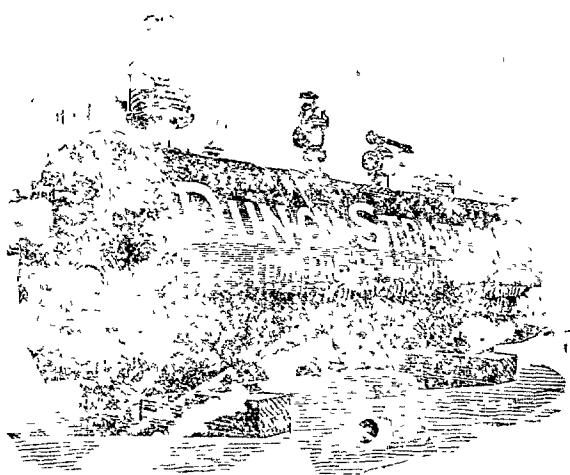
పంచాంగము వెల 1 కి 2 అణాలు.

దర్శి సంవత్సర పంచాంగము. శ్రీపాదవారిని అనేక
ధర్మకాస్త్ర విషయములు కలవు. 4-5 కమ్మన పంపము.
గంధర్వపార్వతీ, రాయవరం, (గోదావరి)

DUNCAN STRATTON & Co.

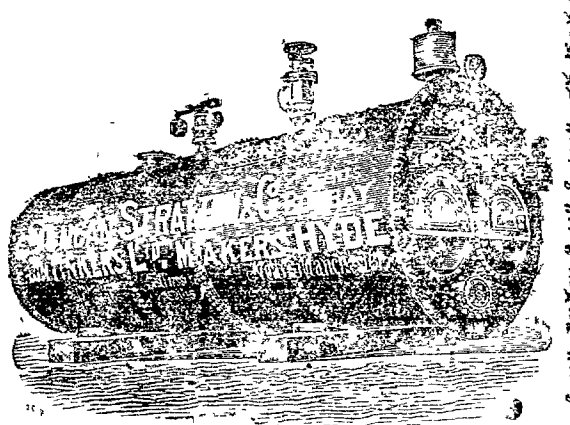
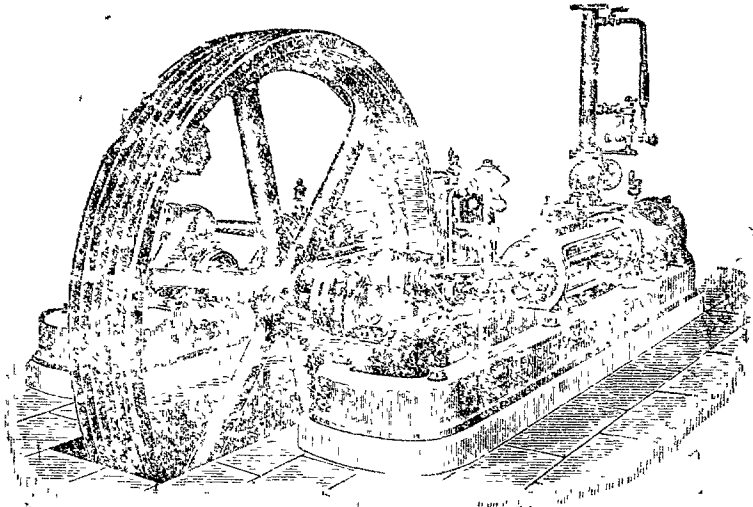
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంపోర్టర్లు, 9 మెరయిన్ వీధి, బొంబాయి.

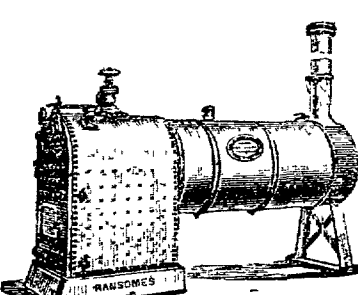
హైక్రాస్ట్రాటన్ కార్బన్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
కంటేజులు — దయాపాత్రలు
అ 4. మొదలు 6 అ. 6 అ. 6 అ.
మరియు ఇతరవి.
ప్రీంబల్స్, లాస్ట్ మెషిన్లు
80 మెషిన్లు మొదలు
160 మెషిన్లు వరకు ఉన్నాయి.

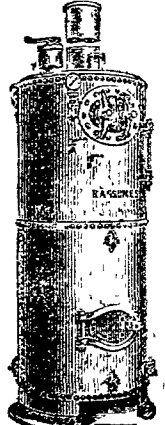

హైక్రాస్ట్రాటన్ కార్బన్ బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అ. మొదలు 82 అ. వరకు ఉన్నాయి.

హైక్రాస్ట్రాటన్ కార్బన్ బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అ. మొదలు 82 అ. వరకు ఉన్నాయి.

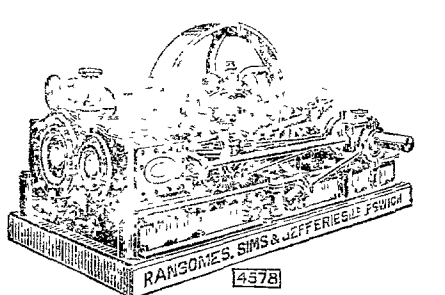
లాగో మల్టిట్యూబుల్ బాయిలర్లు.
ప్రీంబల్స్, లాస్ట్ మెషిన్లు
100 హా, 120 హా, 150 హా వరకు ఉన్నాయి.

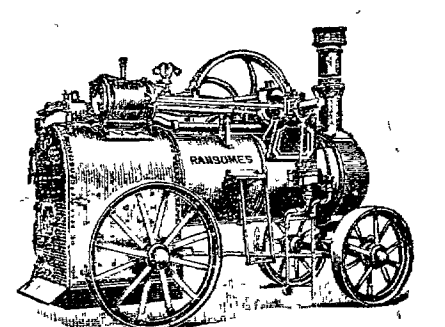
వర్టికల్ బాయిలర్లు.
ప్రీంబల్స్, లాస్ట్ మెషిన్లు
100 హా వరకు ఉన్నాయి.

ఈ క్రింద తెలుసుకోవలసిన వాటిని
స్వయం చేయవలయు.
దూకు బిల్డింగ్ మెషిన్, వాల్ ఫోర్ము
దూకు ప్రెస్సింగ్ మెషిన్
దూకు ప్లంబింగ్ మెషిన్
దూకు పిడింగ్ మెషిన్
ప్రీంబల్స్, లాస్ట్ మెషిన్లు
అన్ని వర్గాల స్టీమ్ బాయిలర్లు
లాగో మల్టిట్యూబుల్ మెషిన్
నూ కెమిక్ మెషిన్
మంచుగడ్డకల మెషిన్ సామాన్యము
కట్టు బిల్డింగ్ మెషిన్ వాటి
అన్ని వర్గాల పంపింగ్ మెషిన్లు
కాగర్లు, కట్టపాత్ర సంధిమైన కొరముట్లు
కరెన్ట్ మోటార్లు, అయిర్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగ్ (ప్లాస్ట్) కొరముట్లు
లేకులు, వర్క్ సాఫ్ట్ కొరముట్లు
ప్రీంబల్స్, కట్టింగ్, పెడెస్ట్రాన్
రాట్ విరన్ అండ్ కాస్ట్ విరన్ త్రక్కులు.
కయిరా అన్ని వర్గాల సామాన్యము.

సైడ్ బైబ్లెడ్ కంపౌండు
మోటార్లను ఎంజిన్లు.
(కాన్ కెమిక్ మెషిన్లను బోల్ట్ తీయవలసి.)
పంపులలో సింగిల్ సిలిండరు ఎంజిన్లు మొదలగునవి.

హైక్రాస్ట్రాటన్ కార్బన్ బాయిలర్లు.

పోర్టబల్ స్టీమ్ ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరుగలవి.
ప్రీంబల్స్, లాస్ట్ మెషిన్లు 120 హా వరకు ఉన్నాయి.
కంపౌండు — హై, లాగో మెషిన్ సిలిండరు.
ప్రీంబల్స్, లాస్ట్ మెషిన్లు 150 హా వరకు ఉన్నాయి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణా జిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్స్ ఇంపోర్టింగ్ కంపెనీ ప్రాప్రైటరీ గారైన
మానేవల్లి బాపనయ్య గారి కై నను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.
దగ్గు, శైత్యము, వడితము, రొమ్ముపడితము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని దబ్బితో నూనెల దూ. 0—10—0; దబ్బితో 1—12—0. పాస్తులుగలవలె.
| అమృతాంజనం డిపో, | 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

